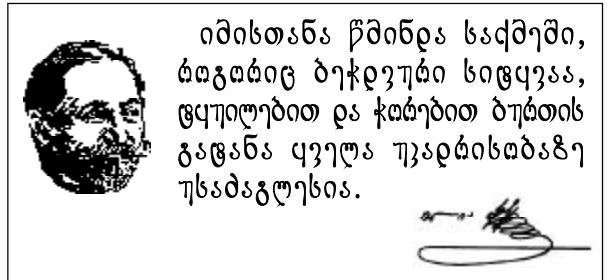

საქართველოს

იმისთანა წმინდა საცმეში, დღემდე ბეჭდუნი სიფყაა, ფეიქობით და ჭაბობით ბუბთის გაფანა ყველა უკადრისთბაჩე უსამაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.
ოთხშაბათი, 27 თებერვალი, 2013 წელი.
№37 (7164)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge ვებ გვერდი: www.open.ge ფასი 50 თეთრი.

კანონი ყველასთვის კანონად უნდა დარჩეს!

ბიძინა ივანიშვილის მიმართვა მიხეილ სააკაშვილს

....გთავაზობთ ბოლო წინადადებას. უახლოეს 2-3 დღეში მკაფიოდ და ერთმნიშვნელოვნად განაცხადეთ, უარს ამბობთ თუ არა კონსტიტუციურ დიქტატურაზე და უჭერთ თუ არა მხარს პარლამენტის თანხმობის გარეშე მთავრობის შეცვლის აკრძალვას.

2

გადა-პარჩინოთ უნივერსიტეტი!

3

სააკაშვილმა ტყუილუბი დასაბრბ კვალიფიკაცია...

4

სისარული და სეკდა მკურნალისა

პროფესორ აკაკი ნადარეიშვილის დიდი გზა

7

100 გლეჯი

რატომ ჩუქნიდნენ საქართველოს მოქალაქეები თაჰინათ ქონებას სახელმწიფოს?

აქცია ჩინურ კომპანია „ხუალინთან“

1. გეხი „მონგენდილ“ ცაზე

გამოცხადებულ გადაღობათა ქრონიკები

8

„კლასიკოსების“ რვა ჯილდო

გზად მოგვლისკენ!

კანონი ყველასთვის კანონად უნდა დარჩეს!

ბიძინა ივანიშვილის მიმართვა მიხეილ სააკაშვილს

ხელისუფლების საკითხი ქვეყანაში გადაწყვეტილია და ამიტომ არ მოგმართავთ როგორც პოლიტიკურ მონაწილედ გვეს, რომელთანაც რაიმე დამარჩა გასარკვევი. თქვენს პოლიტიკურ გუნდსა და საზოგადოებას შორის ვხედავ სულ უფრო მზარდ უფცურულს, რომელიც სრულად მარგინალიზაციისკენ მიაქნებს ამ გუნდის ღირებულ წევრებსაც კი, და ამიტომ მოგმართავთ.

კიდევ იმდროინდელ მოგმართავთ, რომ არ ვთვლი ქვეყნისთვის სასურველ მოვლენად თქვენს გუნდთან ერთად განვლილი 9 წლის სრულ დისკრედიტაციას. ხელისუფლება თავისი ხალხის წინაშე პასუხისმგებელი, ხოლო ხალხი თავის ხელისუფლებასთან პასუხისმგებელი. ამიტომ ვცდილობ, ყველაფერს და ყველაზე არ გადავხვეთ ხახვი, ყველაფერს და ყველაზე არ მოვცდის ლაქა, მათ შორის, ქართველი ხალხის თავმოყვარეობას და ღირსებას.

ამიტომ მიხდა, რომ როგორმე ღირსეული გამოსავალი ვიპოვოთ, ზედმეტი დანაკარგების გარეშე გაუმკლავდეთ წარსულს და მთელი ენერჯია მომავალს მოგახმაროთ. ამიტომ ვწვალავ ამდენს და ვცდილობ, დაგანახოთ გამოსავალი, რომელიც გახსნილია გზას ყველა სხვა პრობლემის ცივილიზებულიად მოგვარებისკენ.

ამიტომ შემოგთავაზებთ დეკემბრის ბოლოს ისეთი საკონსტიტუციო ინიციატივა, რომელიც დათანხმებულ თქვენთვის ყველაზე მარტივი იყო (შეგეძლოთ „პირველობა“ კი იქით ჩაგვწერათ). საპარლამენტო უმრავლესობამაც სწორედ ამიტომ გადაწყვიტა თქვენი პარლამენტში გამოსვლის გადავადება – არ გვინდოდა, ის დღე გამხდარიყო წყნარად, ან პარტიულად წამოვიყვანოთ მოლაპარაკებებზე და ინიციატივის ხელში აღება კი შემოგთავაზებთ კონსტიტუციის 2010 წლის მოდელის ნაწილობრივ ამოქმედების იზრუმულით. ამიტომ ვთანხმდებოდით ამინსტიის ფორმის უპირატესად, რომლის ახსნა ძალიან გამჭვირვებოდა საზოგადოებისთვის.

მაგრამ თქვენ ყველაფერი გააკეთებთ იმისათვის, რომ ცივილიზებულ, სათანამშრომლო ვითარებაში არ გადასულიყო პროცესი. ამის მიზეზი მხოლოდ ერთი შეიძლება იყოს – თქვენს გუნდს თქვენ საგარეო მხრიდან თქვენ მიერვე გაზვიადებული საფრთხის განცდილი აკავებთ და აშანტაჟებთ. თქვენი ამოცანაა, თქვენი გუნდის ცალკეული წევრების დანაშაულზე მთელ გუნდს ააღებინოთ პასუხისმგებლობა და ამით „შეადუღაბოთ“ თქვენი რიგები.

მაგრამ ყველაფერს აქვს დასასრული. ჩვენ მიერ ინიცირებული კონსტიტუციური ცვლილება

პარლამენტში მართის ბოლომდე დადგება კენჭისყრაზე. ეს კენჭისყრა კი უკვე ნამდვილად იქნება წყაღამყოფი. გნებავთ, ულტიმატუმად მონათლეთ ჩემი სიტყვები და გნებავთ პოლიტიკურ დიდსულოვნებად, მაგრამ სრულიად ერთმნიშვნელოვნად ვაცხადებ – ვინც ეთანხმება ამ ცვლილებას, იგი აგრძელებს ქვეყნისთვის სამსახურს, ეძლევა შეცდომების გამოსწორების და უკეთესი პოლიტიკური მომავლის შანსი; ვინც უარს ამბობს ამ ცვლილებაზე, იგი იღებს სრულ პოლიტიკურ პასუხისმგებლობას ყველაფერზე, რაც 9 წლის განმავლობაში ნებისმიერ თქვენს თანაგუნდელს ჩაუდენია და ამ ტვირთით აგრძელებს ცხოვრებას.

მე კარგად მესმის, რასაც ვამბობ. საკითხი ამგვარად მმართველი კოალიციის შიგნითაც კი არასოდეს დამიყენებია და არ გამომიცხადებია ე.წ. სავალდებულო კენჭისყრა. მაგრამ ახლა საქმე რომელიმე „საკითხს“ არ ეხება. კონსტიტუციური ცვლილებები ეპოქალურ თემას დაუკავშირდა: წინ – მომავლისკენ, თუ უკან – წარსულისკენ. ამიტომ ვერ მივიღებ ვერანაირ „კი, მაგრამ“-ს და „დღეს არა, ხვალ“-ს.

რა ელთი მათ, ვინც წარსულს აირჩევს? განსაკუთრებული არაფერი, გარდა საზოგადოების სათანადო შეფასებისა. რა ელთ მათ, ვინც მომავალს აირჩევს? ასევე განსაკუთრებული არაფერი, გარდა საზოგადოების სათანადო დაფასებისა.

პირადად მე, სანამ პოლიტიკაში ვარ, მაქსიმალურად შევიკავებ თავს საკუთარი შეფასებებისგან, მაგრამ როდესაც კვლავ საზოგადოების რიგითი წევრი გახდები (არცთუ შორეულ მომავალში), ყველაფერს ვიფიქრებ იმისათვის, რომ საზოგადოებას არც ვინმეს შეფასება გადავიწყდეს და არც დაფასება.

რაც შეეხება კანონს, იგი ყველასთვის კანონად დარჩება: თქვენგან განთავისუფლებული სასამართლო უდანაშაულოს თავისუფლების გარანტიის მისცემს, ხოლო დამნაშავეს – სასჯელს.

პირადად თქვენს მთავარ მოსწავლესთან დაკავშირებით. უახლოეს 2-3 დღეში მკაფიოდ და ერთმნიშვნელოვნად განაცხადით, უარს ამბობთ თუ არა კონსტიტუციურ დეკლარაციაზე და უჭირბო თუ არა მისარ პარლამენტის თანხმების გარეშე მთავრობის შეცვლის აპირებთ. თქვენი ნინდმსწერი იმ ადგილას უნდა იყოს საშირი, რომ უსტუმარებთ არც დამნიშნებელს, არც მოსამართლეს, არც პროკურორს და არც იუსტიციის მინისტრს. თქვენი პირადი მისამართის საზოგადოებრივი გამოხატვა არც დასაშვებია და არც სავალდებულო.

ინფორმაცია

გაიხსნება „რაქიშის მსხვერპლთა მუზეუმი“

ორთაბაღის ე.წ. კრიტიკით, „რევიზიის მსხვერპლთა მუზეუმი“ გაიხსნება. ამის შესახებ „ინტერპრესნიუსს“, ორგანიზაციის „ყოფილი პოლიტიკატივების ადამიანის უფლებებისთვის“ თავმჯდომარე ნანა კაკაბაძემ განუცხადა.

მისივე განმარტებით, ყოფილი ციხის გარკვეულ ნაწილში მუზეუმის გახსნის თაობაზე სასჯელადსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროსთან მოლაპარაკებები უკვე მიმდინარეობს.

– ჩვენ უკვე ვანარმოებთ მოლაპარაკებას მინისტრთან, რათა იქ მუზეუმი გაკეთდეს. ბუნებრივია, მთელი ფართობი დათმობა ვერ მოვიტოვებთ, მაგრამ საავტოტო მრავალმხრივ საკვანო გამოყოფა მოხდება. ვფიქრობ, იქ განთავსდება, ერთი მხრივ, პატიმართა წამების იარაღები, კადრები, რომლებიც საზოგადოებამ ნახა, მეორე მხრივ კი იმ გარდაცვლილი მსჯავრდებულების ფოტოები, რომლებიც პენიტენციური სისტემის მსხვერპლნი აღმოჩნდნენ. საგარეო მხრივ, ამ ყველაფერს რამდენიმე საკვანო დათმობა, იმდენი, რასაც დაიტევს მათი გარდაცვალების ისტორიები. – აღნიშნა ნანა კაკაბაძემ.

მისივე განმარტებით, „რევიზიის მსხვერპლთა მუზეუმი“ მთლიანად შენარჩუნდება ის რეალობა, რაც ყოფილ სასჯელადსრულების დაწესებულებაში არსებობდა.

კანონმდებლები

დასუფთავება და ელექტროენერჯია ივნისიდან „განსორჩინდება“

დასუფთავების და ელექტროენერჯის გადასახადების განცალკევება 1 ივნისიდან არის გათვალისწინებული. როგორც კანონპროექტის ავტორმა, საპარლამენტო უმრავლესობის ერთ-ერთმა ლიდერმა თინა ხიდაშელმა განმარტა, საკანონმდებლო ინიციატივა, რომელიც დასუფთავების გადასახადის ელექტროენერჯიაზე მიზმას კრძალავს, პირველი მოსმენით უკვე განხილულია, კენჭისყრაზე არაუგვიანეს აპრილის პირველ კვირაში გავა, ხოლო მისი ამოქმედება 1 ივნისიდან არის გათვალისწინებული.

დასუფთავების გადასახადი სულადობით განისაზღვრება. იმის მიუხედავად, ოჯახში რამდენი ადამიანი ცხოვრობს, სულადობის ზედა ზღვარი 4-ით განისაზღვრა, ხოლო მოსაკრებელის ოდენობა ერთ სულ მოსახლეზე თვეში სამ ლარს არ უნდა აღემატებოდეს.

– მაქსიმალური ზღვარი არის სამი ლარი, თუმცა ანონსებზე ჩავედეთ ვალდებულება სოციალურად განსხვავებული ტარიფის, იმის მიხედვით, ოჯახში რამდენი ადამიანი არის. განმარტებით ბარათში მითითებულია, რომ თვითმმართველობამ ნებისმიერი ტარიფი, რომელსაც გამოიყენებს, უნდა დაასაბუთოს ხარჯების მიხედვით. კანონში ისედაც იყო ეს ჩანაწერი, მაგრამ არავინ არასდროს ითხოვდა, რომ მოსაკრებელი უნდა გამოითვლებოდა არა აბსტრაქტულად, არამედ ხარჯების შესაბამისად, თუმცა მერა ყოველთვის უარს ამბობდა ამ ხარჯების წარმოადგენაზე. – განაცხადა ხიდაშელმა.

დასუფთავების ტარიფის თვითმმართველობა განსაზღვრავს. ხიდაშელის თქმით, მისი დედაქალაქის საკრებულო ამის შესახებ გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს და 1 ივნისამდე თვითმმართველობიდან ცნობილი უნდა გახდეს, თუ რამდენი იქნება ერთ სულ მოსახლეზე დასუფთავების გადასახადი.

ინტერპრესი

ალიან-ჩალიანი

რაბომა ჩუქინდინე საქართველოს მოქალაქეები თავიანთ ქონებას სახელმწიფოს?

უახლოეს მომავალში საზოგადოებისთვის ძალიან ბევრი საფინანსო-ეკონომიკური დანაშაულის შესახებ განდება ცნობილი, რომელსაც ადგილი ჰქონდა მაღალჩინოსანების მხრიდან.

ამის შესახებ მთავარმა პროკურორმა არჩილ კვიციანი წყურნალის ტიტან შვენგერისას განაცხადა. მისი თქმით, საფინანსო-ეკონომიკური დანაშაულის ძიების კუთხით 2004-2012 წლებში ათასობით შემთხვევა გამოვლინდა, როდესაც მოქალაქეებმა ქონება სახელმწიფოს „აჩუქეს“.

– ჩვენი მოვალეობაა მსგავსი ფაქტები გამოვიკვლიოთ. გამოვლინილია 9560 შემთხვევა, რომლის დროსაც მადლიერმა საქართველოს მოქალაქეებმა ქონება აჩუქეს სახელმწიფოს. რამდენიმე ათეული ასეთი გამოძიება უკვე მიმდინარეობს და ეს საზოგადოებისთვის მალე განდება ცნობილი. ის, რისი გამოძიებაც წამოვიწყებთ, ზღვაში წვეთია. ძალიან მალე სხვადასხვა ამ ტიპის, თუ კატეგორიის დანაშაული განდება ცნობილი მას შემდეგ, რაც დაინშნება არსებული განხილვის და დადასტურდება.

Archil Kviziani

– განაცხადა არჩილ კვიციანი. მისი თქმით, არსებითი განხილვის დროს, რომელზეც საფინანსო-ეკონომიკური დანაშაულის საქმეები იქნება განხილული, პროკურატურა მაქსიმალური საჯაროობისთვის მზად არის.

– ჩვენი მხრიდან იქნება სრული დემოკრატია, რათა წარმოჩინდეს ვინ მიჩქმალა აღნიშნული დანაშაული. ამ ეტაპზე სუთი მინისტრი და ერთი ქალაქის მერი გვეყავს პასუხისგებაში მიცემული, – განაცხადა კვიციანი.

რაბომა არ დააპატიმროს უგულავა?

პროკურატურამ გიგი უგულავასთვის პატიმრობა შემდეგი მიზეზების გამო არ მოითხოვა – არ სურდა, საქმეს პოლიტიკური ელფერი შესქმნოდა; არჩეულ მერს პატივი სცვა; პროკურატურის თვითმნიშვნელოვანი უგულავას, როგორც დედაქალაქის მერის გისონებს მიღმა ყოფნა არ არის – ამის შესახებ მთავარმა პროკურორმა, არჩილ კვიციანი წყურნალის ტიტან შვენგერისას განაცხადა.

თუმცა, არჩილ კვიციანი არალოგიკურს უწოდებს სასამართლოს გადაწყვეტილებას, რომლის საფუძველზე გიგი უგულავას აღკვეთის ღონისძიება არ შეეფარდა.

– როდესაც დედაქალაქის მერი იმხილება 20 მილიონზე მეტი ლარის გაფლანგვაში, მისი მერობა უკვე სასიფათოა. იქიდან გამომდინარე, რომ წარსულში აქვს ჩადენილი თანხის ცფლანგვა, შესაბამისად, არსებობს საფრთხე, რომ კიდევ ჩადინოს ასეთი ქმედება, – განაცხადა არჩილ კვიციანი, რომლის თქმითაც, ეს საფრთხე თავისთავად ნიშნავს, რომ პროკურატურის მოთხოვნა დასაბუთებული იყო.

მთავარმა პროკურორმა საგამოძიებო უწყების მხრიდან სასამართლოსთან დაყენებულ კიდევ ერთ შუამდგომლობაზე გააკეთა კომენტარი, რომლის მიხედვითაც, გიგი უგულავას კვირაში ერთხელ საგამოძიებო ორგანოში მისვლა უნდა დავალებოდა, რაც სასამართლომ ასევე დასაბუთებულად მიიჩნია. – როდესაც გიგი უგულავას დააკითხეს დიდი ხნის განმავლობაში ვითრვდით და იგი ამის წინააღმდეგი იყო, სასამართლომ თვითონ დააგადა სასამართლოდამცველებს უგულავას დაკითხვაზე იძულებით მიიყვანა, ახლა კი როდესაც ჩვენ ვითხოვთ, რომ იგი კვირაში ერთხელ საგამოძიებო საგამოძიებო ორგანოში, სასამართლო ამ მოთხოვნას უნოდებს დაუსაბუთებელს, რაც ასევე არ ექვემდებარება ლოგიკას, – განაცხადა არჩილ კვიციანი, რომლის ინფორმაციითაც, პროკურატურა გიგი უგულავასთან მიმართებაში სასამართლოს გადაწყვეტილებას გაასაჩივრებს.

რას ეღაპვიან მოსამართლეს?

პროკურატურამ სამ მოსამართლესთან დაკავშირებით გამოძიებას ატარებს, – ამის შესახებ მთავარმა პროკურორმა არჩილ კვიციანი წყურნალის ტიტან შვენგერისას განაცხადა.

როგორც მან აღნიშნა, ორი მოსამართლე უზენაესი სასამართლოში მუშაობს. რაც შეეხება გამოძიების მიზეზს, როგორც კვიციანი წყურნალის ტიტან შვენგერისას განაცხადა, ერთ-ერთმა მოსამართლემ, პირს პატიმრობა იმ პირობებში შეუფარდა, როდესაც ის ამნისტირებული იყო. მთავარი პროკურორის განმარტებით, ეს უკანონო პატიმრობა და პროკურატურა ამ მოტივით დაინტერესდა აღნიშნულ მოსამართლესთან დაკავშირებით.

რაც შეეხება დანარჩენ ორ მოსამართლეს, რომლებიც უზენაეს სასამართლოში მუშაობენ, კვიციანი წყურნალის ტიტან შვენგერისას განაცხადა, რომ მათ არ აქვთ იურიდიული განათლება.

– როდესაც კონსტიტუციაში წერია, რომ პირს, რომელიც მოსამართლედ მუშაობს, იურიდიული განათლება უნდა ჰქონდეს და ორი მოსამართლე ამ განათლების გარეშე მუშაობს. პროკურატურა დაინტერესდა, თუ ვისი გადაწყვეტილებით მუშაობენ ისინი მოსამართლედ. ეს იგივეა, რომ ექიმს არ ჰქონდეს სამედიცინო განათლება. ამ ფაქტებს სჭირდება გამოძიება, – განაცხადა არჩილ კვიციანი.

დათა ახალიას სასამართლო 28 მარტისთვის გადაიჭრება

საბარტოქელის შსს-ს კუდ-ის ყოფილი უფროსის დათა ახალიას სასამართლო პროცესი 28 მარტისთვის გადაიჭრება, – ამის შესახებ „ინტერპრესნიუსს“ ახალიას ადვოკატმა ირაკლი ზაქარევი წყურნალის ტიტან შვენგერისას განაცხადა. მისივე თქმით, დათა ახალია ამ ეტაპზე საქართველოში დაბრუნებას არ აპირებს.

ადვოკატის განმარტებით, პროცესის გადადება ორი თვით, პროკურატურამ საგამოძიებო ვადის გაზრდის მოტივით მოითხოვა, თუმცა სასამართლომ შუამდგომლობა ნაწილობრივ დააკმაყოფილა და წინასასამართლო სმდომა 28 მარტისთვის ჩაინიშნა.

– მიმანია, რომ დათა ახალიას მიმართ სისხლის სამართლებრივი დევნა უნდა შეწყდეს ქმედებაში დანაშაულის არარსებობის გამო. გამოძიება ამოღებულა, მოიპოვოს გამამტყუნებელი მტიციტულები ახალიას წინააღმდეგ. ახალიას პოზიციის ჩემთვის სრულად და ამომწურავად არის ცნობილი. ამ ეტაპზე იგი საქართველოში დაბრუნებისაგან თავს იკავებს, იქიდან გამომდინარე, რომ მის მიმართ უსამართლოდ სორციელდება პოლიტიკური და სისხლის სამართლებრივი დევნა, – განაცხადა ირაკლი ზაქარევი წყურნალის ტიტან შვენგერისას განაცხადა, დათა ახალიას პროცესი 22 თებერვლისთვის იყო ჩანიშნული.

დათა ახალია და კუდ-ის სხვა მაღალჩინოსანები უფლებამოსილების გადამგებაში, კერძოდ მოლიციელის ცემაში არიან ბრალდებული. დათა ახალიას თავისუფლების უკანონო ადკვეთა შიც ედება ბრალი.

ბატონებო,

მოგმართავთ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში შექმნილი ვითარების გამო.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ყოველთვის იყო ქართული განათლების ფლაგმანი და საერთაშორისო დონის სამეცნიერო-სასწავლო დაწესებულება. დღიდან დაარსებისა იგი წარმართავდა ქართულ საზოგადოებრივ აზრს. უნივერსიტეტში დღეს შექმნილი სავალალო ვითარება ხელისუფლებისაგან საგანგებო ყურადღებას იმსახურებს.

2012 წლის ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებში კოალიცია „ქართული ოცნების“ გამარჯვებამ დიდი იმედი გააჩინა იმისა, რომ საქართველოში აღდგებოდა კანონიერება და სამართლიანობა. კარგია, რომ ეგ პროცესი დაიწყო, მაგრამ, სამწუხაროდ, კანონიერებისა და სამართლიანობის აღდგენა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს ჯერჯერობით არ შეუძლია...

შევეცდებით აღვადგინოთ წინა ხელი-სუფლების დროს უნივერსიტეტის მიმართ განხორციელებულ დანაშაულებათა მოკლე ისტორია:

„ნაციონალური მოძრაობის“ ერთ-ერთი მთავარი სამიზნე იმთავითვე თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი გახდა. მიზეზი: უნივერსიტეტი იყო ის დაწესებულება, რომელსაც ქართულ საზოგადოებაზე ზემოქმედების განუსაზღვრელი ძალა ჰქონდა; ამიტომ დაისახეს მიზნად ამ ძალის განეიტრალება, რათა ხელში აეღოთ საზოგადოების მართვის სადავეები. „ვარდების რევოლუციამდე“ (2002 წლიდან) დაიწყო გეგმაზომიერი ბრძოლა უნივერსიტეტის წინააღმდეგ...

ხელისუფლება განსაკუთრებით ალაშქროდა უნივერსიტეტის კრიტიკულმა დამოკიდებულებამ განსახილველად შემოთავაზებული კანონპროექტის მიმართ: 2004 წლის გაზაფხულზე გამოქვეყნდა კანონპროექტი „უმადლესი განათლების შესახებ“ (დამტკიცდა წლის ბოლოს). 27 სექტემბერს უნივერსიტეტის დიდმა საბჭომ დაინუნა კანონპროექტი. ამის გამო პირველი შეტევა მ. სააკაშვილმა „წითელ პროფესურაზე“, „კორუმპირებულებზე“, „უსინდისობებზე“ განახორციელა 2004 წლის 28 სექტემბერს ცხრუკვეთიდან. ამას მოჰყვა კ. ლომიაძისა და მისი გუნდის მასშტაბური შეტევა უნივერსიტეტზე... მინისტრმა კ. ლომიაძემ საჯაროდ დაიქაძანა: „ჯავახიშვილის უნივერსიტეტს ნაჯახით ამოვიკრევათო“...

2004 წლის 31 ოქტომბერს აიძულეს რ. მეტრეველი, გადამდგარიყო რექტორობიდან და რექტორის მოვალეობის შემსრულებლად დანიშნეს უნივერსიტეტისათვის უცხო პირი – რ. ლორთქიფანიძე; იგი 13 დეკემბერს ხელისუფლების აქტიური ჩარევით აირჩიეს რექტორადაც...

2005 წლის იანვარში ძალაში შევიდა ახალი კანონი და დაიწყო ხანგრძლივი უკანონობის პერიოდი:

1. უკანონოდ შეაჩერეს დიდი საბჭოს ფუნქციონირება... გადამწყვეტილებები მიიღებოდა ერთპიროვნულად.
2. გაუქმდა ყველა კათედრა.
3. ბოლონის პროცესის მოთხოვნათა საბაზით შეაერთეს ფაკულტეტები; ეს მოხდა გაუაზრებლად, სპეციალისტთა აზრის გაუთვალისწინებლად. ამ შეერთების უარყოფით შედეგებზე ბევრი ითქვა; ისიც ითქვა, ბოლონია არაფერ შუაშიაო...
4. 2005 წლის საბიუჯეტო დაფინანსება მოეხსნა უნივერსიტეტის სამეცნიერო სექტორს. დაიხურა ათეულობით სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორია, კაბინეტი, სამეცნიერო ცენტრი; ვანდალურად განადგურდა მატერიალურ-ტექნიკური ბაზები; ბიბლიოთეკები... უმუშევარი დარჩა 1500-ზე მეტი მეცნიერ-მუშაკი. ამით განუზომელი და აუნაზღაურებელი ზიანი მიადგა ქართულ მეცნიერებასა და განათლებას...

5. არნახული ძალადობისა და უკანონობის მსხვერპლი შეიქმნა აკადემიური სექტორი. იმუშავდა აკადემიური კონკურსების გამოცხადება და ჩატარება იყო ახლად-მიღებული კანონის რამდენიმე პუნქტის უგულვებლყოფა (დაირღვა უმადლესი განათლების კანონის 89-ე მუხლის I და მე-11 პუნქტი; 87-ე მუხლის მე-3 პუნქტი, 34-ე მუხლის I და მე-3 პუნქტი...)

კატასტროფულად შემცირდა აკადემიური სექტორი: „რეფორმამდე“ უნივერსიტეტში აკადემიურ სექტორში იყო 4000-ზე მეტი თანამშრომელი; განათლების მინისტრის უშუალო მოთხოვნით კონკურს-

გადაპარჩინოთ უნივერსიტეტი!

საპარტოვლოს პრაიმირ-მინისტრს
ბატონ ბიძინა ივანიშვილს,
საპარტოვლოს პარლამენტის თავმჯდომარეს
ბატონ დავით უსუფაშვილს

ასლი:
ბანათლაშისა და მუსხიშვილის მინისტრს
ბატონ ბიორგი მარგველაშვილს,
პარლამენტის ბანათლაშისა და მუსხიშვილის
კომიტეტის თავმჯდომარეს
ბატონ ივანე კიკუაძეს

სი გამოცხადდა მხოლოდ 700 საშტატო ერთეულზე; აკადემიური სექტორი შემცირდა თითქმის 5-ჯერ; სხვა სახელმწიფო უმაღლეს სასწავლებლებს შემცირება შეეხო მხოლოდ 3-4%-ით! (ეს იყო მინისტრ კ. ლომიაძის „შურისძიება“ უნივერსიტეტის კონკურსის გამოცხადდა თითქმის იმავე რაოდენობაზე, რაც იყო კონკურსამდე; უნივერსიტეტმა პროტესტი გამოთქვა ამ უკანონო კონკურსის გამო; ამ პროტესტით გალიზონებულმა მინისტრმა გააუქმა გამოცხადებული კონკურსი და დაევალა რექტორს რ. ლორთქიფანიძეს, 700 ერთეულზე გამოცხადებინა ახალი კონკურსი. რ. ლორთქიფანიძის წინააღმდეგობა გახდა რექტორის თანამდებობიდან მისი გაშვებისა და გ. ხუბუას დანიშვნის მიზეზი.)

6. ამ კონკურსების შედეგად გაუქმდა ტრადიციული დარგები, გაქრა სპეციალობები... ორიოდ კონკრეტული მაგალითი: 2006 წლამდე ფიზიკის ფაკულტეტზე 112 პროფესორ-მასწავლებელი იყო; კონკურსი გამოცხადდა 23 ადგილზე (ეს რომ გაუთვლელი შემცირება იყო, იქიდანაც ჩანს, რომ სასწავლო პროცესის წარმართვისათვის საჭირო გახდა დამატებით 100 მასწავლებლის მოწვევა...!) 2005 წელს ძველი ქართული ენის კათედრაზე 23 თანამშრომელი იყო, ამჟამად მხოლოდ 3 თანამშრომელია (მათ შორის მხოლოდ ერთი ქართული ენის გრამატიკის სპეციალისტი!) და სხვა... ესეც არის უდიდესი დანაშაული ქართული განათლებისა და მეცნიერების წინაშე...

სწორედ ამის გამო თქვა იმუშავდა პარლამენტარმა დ. ზურაბიშვილმა: „ის, რაც დღეს უნივერსიტეტში ხდება, კანონთან არანაირ კავშირშია. ეს არის თვითნებობა“.

ეცა რეფორმასთან დაპირისპირებული პროფესორების სიები და მათ აეკრძალათ უნივერსიტეტში შესვლა...

გთხოვთ, გაითვალისწინოთ: მსგავსი რამ მხოლოდ 1939 წელს მოხდა, როცა ფაშისტებმა კრავიის უნივერსიტეტიდან გარეკეს პროფესორები... ესეც გავისწნოთ: 2007 წლის იანვარში ათენის ქუჩებში სტუდენტების მასობრივი გამოსვლები იყო. პოლიციისაგან შევიწროებულმა სტუდენტობამ უნივერსიტეტის ეზოს შეაფარა თავი და პოლიციამ იქ შესვლა არ იკადრა! და რაც მთავარია, უნივერსიტეტის ეზოში შესვლა ვერ გაუძღეს 1989 წლის 9 აპრილს საბჭოთა ჯარისკაცებმა!...

სიტყვიერი დაპირისპირებისათვის გ. ხუბუამ რექტორად მოსვლის პირველივე დღეებში დააჭერინა და საბატიმროში ჩაასმევინა განსხვავებული აზრის მქონე პროფ. გ. შარაძე.

გ. ხუბუას მოთხოვნით საუნივერსიტეტო მოძრაობის ინიციატორები ატარეს პროკურატურაში, როგორც დამნაშავეები; შემდეგ 9 მათგანი გაასამართლეს „წვრილმანი ხულიგნობის“ მუხლით (სარჩელი ამჟამად სტრასბურგის სასამართლოში განიხილება)...

არაერთგზის დაინერა იმ ფინანსურ კანონდარღვევებზე, რაც უნივერსიტეტში ხდებოდა „რეფორმის“ პერიოდში (იხ. მაგალითად, გაზეთი „ქრონიკა“ № 39, 2006 წ.); სახელმწიფო ქონების მართვის არაფექტიანობაზე; სამართლებრივი შეფასება არ მისცემია თუნდაც იმ ფაქტებს, რის გამოც გაუშვეს უნივერსიტეტიდან გ. ხუბუა (მოპარული უნიკალური წიგნები; არასწორად ჩატარებული ტენდერები ა.შ.); ცალკე თემა ამ პერიოდში გამოკვლენილი ნეპოტიზმის შემთხვევები; არასწორი დანიშვნები; კანონდარღვევით ჩატარებული და გაგალებული კონკურსები (2006, 2009, 2012 წლებში; არსებობს სასამართლოზე აღიარებული ფაქტები); გახმაურებული ამბავი უკანონოდ გაცემული დიპლომებისა...

ყოველივეს ჩამოთვლა, არ თქმა უნდა, არ მოხერხდება. გავსახავთ: თითქმის ყველა უკანონობაზე საუნივერსიტეტო საზოგადოება ახდენდა სამართლებრივ რეაქციას: მომზადდა არაერთი სარჩელი, რომლებიც განიხილეს საქალაქო, სააპელაციო და საკონსტიტუციო სასამართლოებში; სარჩელების უმრავლესობა სასამართლომ არ დააკმაყოფილა. სამ საქმეს ამჟამად სტრასბურგის სასამართლო განიხილავს...

ამ ფონზე საუნივერსიტეტო საზოგადოებისათვის სრულიად მოულოდნელი იყო უნივერსიტეტში გ. ხუბუას დაბრუნება; მეტიც, მას გაუსწნეს ადმინისტრაციულ მეცნიერებათა ინსტიტუტი... ეს კი გარკვეულ ყვეს აჩენს უნივერსიტეტის სასიკეთო პერსპექტივას...

ბატონებო,
აუცილებელია, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში აღდგეს კანონიერება და სამართლიანობა; უნივერსიტეტს დაუბრუნდეს ის ფუნქცია და ღირსება, რომელიც მას ჰქონდა და „რეფორმატორთა“ ინტერესებს შეენირა. ამისათვის საჭიროდ მიგვაჩნია, შეიქმნეს კომპეტენტური კომპლექსური კომისია, რომელიც შეისწავლის 2004-2012 წლებში უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებს, არსებულ კანონდარღვევებს (მათ შორის ფინანსურს), სახელმწიფო ქონების მართვის ეფექტიანობასა და მოახდენს ყოველივეს პოლიტიკურ და სამართლებრივ შეფასებას (იმის გათვალისწინებით, თუ რა ზიანის მოტანა შეუძლია ამას ქვეყნისთვის); დაისმება ყველა დამნაშავეს სამართლებრივი თუ მორალური პასუხისმგებლობის საკითხი.

ასევე, უნივერსიტეტის ტრადიციული სახის აღსადგენად და მნიშვნელობის დასაბრუნებლად მიზანშეწონილად მიგვაჩნია, დაწესდეს განდამამაღალი პერიოდი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, შეიქმნას დროებითი მმართველობა, რომელიც დეტალურად შეისწავლის და ობიექტურად შეაფასებს არსებულ ვითარებას; შეიმუშავებს უნივერსიტეტის გადარჩენისა და განვითარების გზებს; მოამზადებს საფუძველს უნივერსიტეტის რეალური ავტონომიის დასამყვიდრებლად.

„ძართული აკადემია“;
„საუნივერსიტეტო დარბაზი“;
„სოლიდარობა განათლებული საპარტოვლოსთვის“;
„უნივერსიტეტი“

„გადატრიალები“ მოლოდინში?

„თბილისის საპარტიო კვლევის ცენტრის“ დირექტორი კახა კუკავა მიიჩნევს, რომ მიხეილ სააკაშვილი პოლიტიკური გეგმია და თვლიდა, რომ უნდა გადასულიყო საპარტიო სფეროში, მაგრამ ეს არ ხდებოდა.

— ბრწილს დროს ნაციონალურმა მადლობისათვის დაეხმარება, თუმცა, რამდენად იქნება ეს სისტემური დესტაბილიზაცია, დამოკიდებული იქნება ახალი ხელისუფლების ნერვული მდგომარეობაზე. თუ ხელისუფლების ადრეველად შეცვლა იქნება, ყველაფერი ალკვთად შეხადავდება.

— მერამ დესტაბილიზაცია არანაირად არ წინასწარმითვალაპორობებ, საბოლოო დაპირისპირებას, საბოლოო დაპირისპირებას დროში უფრო ხანგრძლივადიანი პრელუდია არ უდევს?

— შეიძლება, საბოლოო დაპირისპირებაშიც გადაიხარდოს. ამის გამოცდილება გვაქვს საქართველოში, თუკი ხელისუფლების მხრიდან არ იქნება გადაწყვეტილების დადგენა და გადაწყვეტილების მიხედვით. საბოლოო, ჯერ კიდევ აქვს ლეგიტიმაცია საზოგადოების მხრიდან, ახალმა ხელისუფლებამ უნდა გადადგას გადაწყვეტილება. თუ ეს ლეგიტიმაცია დაკარგეს, მერე ასეთი ნაბიჯების გადადგმა უფრო გართულდება.

— რა იგულისხმება ამ გადაწყვეტილების მიხედვით? — აქ იგულისხმება „ნაციონალური მოძრაობის“ ყველა ხელმძღვანელის დაბრუნება და გასამართლება და ნაციონალიზმის, როგორც პოლიტიკური ძალის დაშლა და პოლიტიკური ასპარეზიდან გაყვანა. ეს არის ნეიტრალიზაცია, რის შემთხვევაშიც, ისინი ვერ შეძლებენ ვერც ქვეყნის გადატრიალებას, ვერც ლოკინში გადატრიალებას. ხოლო, როცა ასეთი გაურკვეველობაა, რომ ერთს იჭერ, მეორეს არ იჭერ, შესაძლოა პარტიულად, რა თქმა უნდა, ეს ქვეყნისთვის გარკვეულ რისკებს ქმნის.

— ბოლოდროინდელ მოვლენებზე მინდა გკითხოთ. გიგი უგულავას ფუნქციის შეთავსებას აპირებდა ვანო მერაბიშვილი. ეს ნაშრომი მიიჩნევს, რომ კადრების სიმწირვა ნაციონალურია და ამიტომაც შეაჩერეს მერაბიშვილზე არჩევანი, მეორე ნაწილი კი ფიქრობს, რომ მერაბიშვილის სახით საუკეთესო კადრი შეარჩიეს.

— მე ვფიქრობ, მართლაც სუსტი დანიშნა იყო. ალბათ, ეს გადაწყვეტილება სპონტანურად მიიღეს. როგორც სედია უარსეზიძე, ისე ვანო მერაბიშვილი, მე მგონი, ცოტა კომიკური არჩევანია. გამოდინარე იქნება, რომ ყველას ესმის, ხედავს უარსეზიძე ვერანაირად ვერ იქნება ქალაქის ხელმძღვანელი და ის უნდა იყოს ბუბაყაშვილი ფიჭოვი. რაც შეეხება ვანო მერაბიშვილს, თავისთავად, ის ოდით უფრო იქნება არ არის შინაგან საქმეთა სამინისტროს სოფი და კუდი, სადაც მერაბიშვილს ჰქონდა ავტორიტეტი. აქ ძირითადად დასაწყებულნი არიან თბილისელები, მტკნარ კვებად განათლების მქონე საბოლოო კადრი, რომელთათვისაც ვანო მერაბიშვილი ოდით უფრო ფიჭოვი და მერაბიშვილის ხელმძღვანელობა დაინიშნა მათთვის იქნება არა გამაერთიანებელი, არამედ გამაღიზიანებელი ფაქტორი.

— ფიქრობთ, რომ ნაციონალურ ანგეზოთ კიდევ საბოლოო დაპირისპირება, რადგან ამ დღეებში გაჩნდა ასეთი განცხადებები — „უგულავა, არ დაუთმო თბილისი ივანიშვილს“. ხომ არ აქვთ მცდელობა, რომ სიტყვიერად მინც დედაქალაქელები დაუბრუნებინოთ რეგიონებს?

— არა, რადგან ახალ ხელისუფლებას უფრო მეტი მხარდაჭერა თბილისში ჰქონდა და აქვს დღესაც, ვიდრე რეგიონებში. საბოლოო დაპირისპირება, ყველა შემთხვევაში, დაეფუძნება არა იმას, რომ ხალხი გამოვა ხელისუფლების წინააღმდეგ, არამედ ეს იქნება ორგანიზებული, კარგად შეფუთული რამ და უფრო საბოლოო დაპირისპირების ილუზია იქნება. არ ვგულისხმობ, რომ საზოგადოების დიდი ნაწილი დაუბრუნდება ახალ ხელისუფლებას. უბრალოდ, „ნაციონალურ მოძრაობას“ აქვს ფინანსები, პროპაგანდის საშუალებები, აქვს პროკარკარაგების საუკეთესო მასტერკლასები და ამ თვალსაზრისით, შეუძლია, შექმნას ის, რაც ეროვნულ ბიბლიოთეკასთან გააკეთეს. იქ არანაირი ქართული საზოგადოება არ გამოვლიდა, მაგრამ შექმნა იმიტაცია, რომ საერთაშორისო საზოგადოებაში ძალიან მწვავე განცხადებები გააკეთა. ისინი 19 აპრილისთვისაც უფრო მასშტაბურ 8 თებერვალს გეგმავენ.

— ანუ 19 აპრილსაც მსგავსი დაპირისპირება მოსალოდნელია? — ყველაზე რეალური სცენარი, რასაც გეგმავს „ნაციონალური მოძრაობა“, არის ის, რომ 19 აპრილის მოვლენები გადაიხარდოს პოლიციასთან შეტაკებაში, რის შემდეგაც სააკაშვილს ლეგიტიმური უფლება ექნება, დაითხოვოს პარლამენტი. ეს არის მათი ძირითადი გეგმა.

— თანაც, ეს ყველაფერი პიტლერის დაბადების დღის დღეა. — რა თქმა უნდა, ეს შემთხვევითია, რადგან ყველა დღე ვილანის დაბადების დღეს ემთხვევა.

— სააკაშვილი აცხადებს, რომ საერთოდ პოლიტიკიდან წასვლას აპირებდა. თუმცა, ამის შესახებ აქამდე სხვაფერად არ ყოფილა გაუფრთხილები. რამდენად გულწრფელი იყო ამ შემთხვევაში სააკაშვილი, რომელიც ირწმუნება, რომ არ სურდა, ეს გამხდარიყო მისი პოლიტიკური გუნდის მარცხის საფუძველი და რომ მისთვის საქართველოს რეპუტაცია ბევრად მნიშვნელოვანია, ვიდრე ყველაფერი სხვა.

— სააკაშვილი დაინიშნა ის თამაში, რომელიც თავიდანვე წაგებული იყო. უბრალოდ, ეს არის დიქტატორების ხერხი, რომ სანამ ისინი არიან კაბინეტში, არასდროს არ ფიქრობენ, რომ როდესმე და-მარცხდებიან. სააკაშვილზე უფრო დიდ დიქტატორებსაც მოსვლიათ ეს. საბოლოოდ არც ვანო აუსტერლიცის შემდეგ თუ როდესმე ამას ბოლო ექნებოდა, არც სტალინის ეგონა ეს და ძლიერი მხარეთუფლები, რომლებიც კაბინეტებში სხედან, ვერ იჯე-

რებენ, რომ როდესმე ვილანა მათზე უფრო ძლიერი აღმოჩნდება. ეს იყო სააკაშვილის მიერ დაწყებული დიდი შეცდომა, როცა მან საქართველოში დაიწყო ავტორიტარიზმი და დაიწყო ოპორტიუნა და ექსპერიმენტი ავტორიტარულ მას, რომ საქართველოში ავტორიტარული სახელმწიფოს მშენებლობის რესურსი არ არსებობდა, თუმცა მან ეს გააკეთა. მანამდე მსგავსი შეცდომა დაუსვა შევარდნამდე და ვფიქრობ, დღეს იმავე შეცდომა უშუალოდ ივანიშვილი. ქვეყანაში სტაბილური შეიძლება იყოს მხოლოდ მრავალპარტიული სისტემა, რომელიც თავის თავში შეიცავს განახლების შესაძლებლობას. როგორც აღვნიშნავთ ორგანიზაციის არსებობის საფუძველია ნივთიერებათა ცვლა, ისე განახლება ყოველთვის სჭირდება პოლიტიკური პროცესს და პოლიტიკური სისტემასაც. მსოფლიოში რაც კი ყველაზე უკეთესი სისტემა გამოგონილა, ეს არის მრავალპარტიული სისტემა, რომელიც პოლიტიკური ორგანიზაციის განახლებას საშუალებას იძლევა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, პოლიტიკური ორგანიზაცია დაიშლება. სააკაშვილმა თავითონ შექმნა ისეთი სისტემა, რომ „ნაციონალური მოძრაობის“ განახლება შეუძლებელი იყო არა მარტო პრეზიდენტის დონეზე, არამედ ხალხის მიერ გამგებლის გადასაწყვეტი და გადამორჩევა არ შეიძლებოდა და ამიტომაც დადგა ის სისტემა. ახლა ამას უკვე აცნობიერებენ ნაციონალები. ერთპარტიული, ერთპიროვნული, ერთპოლუსიანი პოლიტიკური სისტემისკენ მისწრაფებები ახლაც დამლუპველი იქნება. სააკაშვილს იმტომ არ სჯეროდა მისი სისტემის დასასრულის, რომ თავის დროზე, ისიც ისეთივე პოპულარული იყო 2004-07 წლებში, როგორც დღეს არის „ქართული ოცნება“. დღესაც, როცა „ქართული ოცნების“ მიმართ გარკვეულ კრიტიკულ შენიშვნებს გამოთქვამთ ხოლმე, ამბობენ, ჩვენ ხომ „ნაციონალური მოძრაობა“ არ ვართ, ჩვენ ხომ სუფთა ძალა ვართ. ნაციონალებიც სუფთა ძალა იყვნენ და ეს არ არის გამართლება. ნებისმიერი პოლიტიკური ძალა, საბოლოო ჯამში, დაღუპება, თუ მას არ აქვს თვითგანახლების რესურსი. თვითგანახლების რესურსი მსოფლიოში მხოლოდ მრავალპარტიული სისტემაა. ამიტომ სააკაშვილის ამ მწარე გაკვეთილს, იმედი მაქვს, ახალი ხელისუფლება გააცნობიერებს.

— სააკაშვილი კორუფტიონს ახდენს ადგილობრივი სახელმწიფოში და აცხადებს, ქვეყანა არ უნდა დაეიტოვებინათ. ასევე საინტერესო იყო ბიძინა ივანიშვილის შეთავაზება სააკაშვილის მიმართ, რომ აგრესიული რიტორიკის ნაცვლად, უკეთესი ხომ არ იქნებოდა, ამისთვის პროცესის წარმოდგენაზე ვფიქრობ, მაგრამ სააკაშვილმა პრემიერს უპასუხა, რომ უგულავა და მერაბიშვილი გმირები არიან და სიმამრები ჩასხდებიან ციხეში. რთი ასხნით იმას, რომ სააკაშვილს არაფერად უღირდა მათი დაკავება?

— პოლიტიკაში გადაწყვეტა დროის ფაქტორი.

ის, რასაც ამბობს სააკაშვილი დღეს, ეს რომ ეთქვა ზუსტად ერთი წლის წინ, მას შეიძლება, არჩვენები მოეცო. მას შემდეგ, რაც უკვე ადგილობრივი გაქცეულია, იმის თქმა, რომ ადგილობრივი გაქცეულია, ეს არის არა პრეზიდენტის სახელმწიფოებრივი პოლიტიკა, არამედ ესაა, როცა მხდელი და უღირსი ადამიანი წაქცეული ურცხვად. სააკაშვილი მართლაც რაციონალური პრეზიდენტი, პრაგმატიკოსი და სახელმწიფოებრივად მოაზროვნე იქნებოდა, სანამ ადგილობრივი პროკურორის პოსტზე, მაშინ ეთქვა, რომ ეს ადამიანი ბიზნესში არ უნდა ეროდეს და მივიღე გადაწყვეტილება, ის მოესხნა და ამ პოსტზე სხვა დავნიშნო. თუმცა, მას არ ეყო ამის უნარი. ახლა, როცა ადგილობრივი გაქცეულია და სადღაც რომელიღაც ჩირგში იმალება, ძველი რიცხვით მის მიმართ კრიტიკის გამოთქმას არანაირი შედეგი არ აქვს. სააკაშვილი აღარ ნახვარ სიმართლეს ამბობს. ნახვარად სიმართლე კი ადამიანებს კიდევ უფრო აღიზიანებთ. ის ამბობს, თითქოს, გირგვლიანის მკვლელობა მისთვის დიდი პირადი ტრავმა იყო. მეორე მხრივ კი აცხადებს, რომ ბაჩო და დათა ახალაიები გმირები არი-

კახა კუკავა: სააკაშვილია ტყუილში დასაპრბ კვალიფიკასია...

ან. ამისხნით, ეს ორი რამ როგორ თანაარსებობს ერთმანეთთან?

— ის, რომ სააკაშვილი მერაბიშვილისა და უგულავას მისამართით თქვა, ისინი სიმამრები ჩასხდებიან ციხეში, ამ შემთხვევაში, „ერთი პარტიული გადაწყვეტილება“ პრინციპი მოქმედებს სააკაშვილზე? — სააკაშვილი ებღაუჭება ხელისუფლებას და გადაწყვეტილება მერაბიშვილისა და უგულავას ხელიდან დაინიშნის შესახებ არის მხოლოდ და მხოლოდ ჩაბღაუჭება. მე ვფიქრობ, მისი თამაში წაგებულია. ხომ სდება ხოლმე, რომ რაღაც მომენტში რაღაცას უკვე აზრი აღარ აქვს. თორიულოდ, ნაც-მოძრაობის გადარჩენა პოლიტიკურ ასპარეზზე თუკი კიდევ შესაძლებელია, მიხეილ სააკაშვილის გადაწყვეტილება, ის პოლიტიკური გეგმაა. თორიულოდაც კი, შეუძლებელია წარმოვიდგინოთ სცენარი, როგორ მოხდება მისი გაცოცხლება. გაგახსენებთ, როცა ასევე დალა შევარდნაძის სისტემა, მისმა გუნდმა თავი ასე გადაირჩინა — „ვარდების რევოლუციის“ დროს მოიპოვეს შევარდნაძე, მისმა გუნდმა გააკეთა რებრედინგი და „მოქალაქეთა კავშირის“ ნაცვლად, დაირქვა „ნაციონალური მოძრაობა“ და ამით ასი წლით გაიხანგრძლივა არსებობა. ნაციონალიზმის და დღეს აქვს შანსი, გაემიჯნოს სააკაშვილსა და მისი გუნდის ყველაზე უფრო დამპალ ნაწილს. კრიმინალი შედარებით უფრო გაუსვრელ ადამიანებს უკვე სხვა სახელით და ცოტა შეცვლილი იდეოლოგიით შეუძლიათ, გააგრძელოთ არსებობა. მაგალითად, თუ გიორგი ვაშაძე და თინა ბოკუჩავა ჩამოყალიბებენ ისეთ პოლიტიკურ პარტიას, რომელიც ორიენტირებული იქნება ქვეყნის პროდასავლურ განვითარებაზე და თან, ივანიშვილს დაუბრუნებინებენ უფლებრივ და სამართლებრივ საკითხებს, ასეთ პოზიციას შეიძლება პერსპექტივა ჰქონდეს. როცა გამოდის ნუგზარ ნიკლაური და სხვები და ბაჩო ახალაიას ტაშს უკრავენ, ასეთ პარტიას მომავალი არ აქვს, რადგან ბაჩო ახალაიას არის იგივე, რაც ჯაბა იოსელიანი იყო ამ ქვეყნისთვის.

— მათი მოქმედებით თვინიშნება ქართველი ერის მიმტვევება ხსიათნე თუ არ არის გათვლილი? — ვერ გხედავ ამის პერსპექტივას, რადგან არ არიან ვერც დაზარალებული, მათგან არავინ არ დაუჭერიათ, არავინ უყენიათ, რომელ დაზარალებულსა საუბარი? გვახსოვს, როგორ იმაცვებოდა ხალხი, „პარკაპარკა“ ილუპებოდნენ, ნაცებები, დაჭრილები, ცოცხებს უყრიდნენ. თუ უნდათ, ჩაგრულს მანტია მოისხან, მაშინ მზად უნდა ჰქონდეთ ერთი ადგილი, რომ ის ცოცხები გაიყარონ და მერე გადაიღონ. ასე სდება ეს ყველაფერი. აბა, თან უნდათ ჩაგრულები იყვნენ, თანაც უნდათ, არ იყავინ? ვასო გომიაშვილს რომ ეუბნებიან, თქვენ შეგიძლიათ, თავი გასწიროთ? ის პასუხობს, მერე მე არაფერი მამივია? ასე არიან ესენი. ჩვენ როცა გვედგინდნენ და რებრესიები იყო, ამას ობიექტური საფუძველი ჰქონდა, რამდენჯერ დაარბიეს ჩვენი მიტინგები საქლის ქვლით, ცრემლსადენით, ხალხს თვალთ გამოუგდეს და ადამიანები ილუპებოდნენ, ასობით ციხეებში იგდა, ათასობით ხალხი ევროპაში პოლიტიკურ თავშესაფარს იხოვდა. ეს რეალური ისტორიაა. კომიკურია, რომ ჩიორა თაქაიშვილს სისხლი წასკვდა ცხვირიდან და მერე ოთხი დღის განმავლობაში ადეალა გადააფარეს და წოლითი რეჟიმში ჰქონდა, ეს განიანი სოლიდარობას ვერ გამოიწვევს.

— და ბოლოს, კოპიატიანის შესახებ. ქართველი ერი ამ შემოთავაზებული სიტყვის — „კოპიატიანის“ მძვავილი ხომ არ გახდა? საქართველოსნაირ ავტორკრტიულ ქვეყანაში ეს სიტყვა ბოროტების თავშესაფარს ხომ არ გულისხმობს? — კოპიატიანის იქნება თუ ამისხნია, ეს ერთი და იგივეა და ნიშნავს, რომ უნდა მოხდეს სისტემის შენარჩუნება, რამდენიმე ჩინოვიკის გვარი და სახელი შეიცვლება, მაგრამ სისტემა უცვლელი დარჩება, რაც ხალხის ისევ მოტყუებას ნიშნავს. ეს მოხდა საქართველოში, როცა 2003 წელს ვითომ რევოლუცია მოენესო, ვითომ შეიცვალა პრეზიდენტი, მმართველი პარტია. თუმცა, ჩვენ ვნახეთ, რომ რეალურად სისტემა იგივე დარჩა და ვინც იპარავდა 2003 წლამდე, ის მოვინანიებოდა იპარავდა. ახლაც მცდელობა აქვს, რომ 2012 წელსაც იგივე მოხდეს. ამის გარკვეული ნიშნებს ვხედავ. ბანკის მოვალეებთან და რამდენიმე დიდ სოციალურ ჯგუფთან მიმართებით ახალმა ხელისუფლებამ იგივე სტრატეგია აირჩია, რაც წინა ხელისუფლებას ჰქონდა. სხვადასხვა სფეროებში ჩანს, რომ იგივე მათიზური და მონოპოლიური ჯგუფები ინარჩუნებენ გავლენებს და ახალ ხელისუფლებასთანაც გარკვეულ შეთანხმებებს მიიღვიეს. თუმცა, ეს, ვერ-ვერობით ტენდენციებია და არ ვიტყვი, რომ მომავალშიც ასე იქნება. მიმართა, რომ კოპიატიანია დამლუპველია, კოპიატიანია კი არ სჭირდება ამ ქვეყანას, არამედ — სისტემური რეფორმა და არა ის, რომ მინისტრების გვარები იცვლებს.

ესაუბრა მანანა ნოზაძე

ინფორმაცია

საბჭო სეპორში რეფორმის ახლო მომავალში საზოგადოებას გარემოს დაცვის და ბუნებრივი რესურსების საპარლამენტო კომიტეტი გააცნობს.

როგორც კომიტეტის ხელმძღვანელი გიორგი ცაგარეიშვილი აცხადებს, საზოგადოებამ უნდა იცოდეს, რას აპირებს ამ მიმართულებით მთავრობა. საბჭო რეფორმის გეგმის წარმოდგენას პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტი აპრილში აპირებს. პარლამენტში უკვე წარმოდგენილია და განხილვის საგანს წარმოადგენს საკანონმდებლო პაკეტი, რომელიც გარემოს დაცვის სამინისტროს რეორგანიზებას და მისი გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს გაერთიანებას ითვალისწინებს. ცვლილებათა პაკეტის თანახმად, რეორგანიზაციის შემდეგ სამინისტრო განასორციელებს არა მხოლოდ გარემოს დაცვის სახელმწიფო მართვას, არამედ ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სახელმწიფო მართვასაც (გარდა ნავთობისა და გაზისა). სამინისტროს სახელწოდება კი, საქართველოს გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო იქნება.

სასაბარტოლო

2012 წლის ოქტომბრის არჩევნებიდან სულ რაღაც 100 დღეში საჯაროდ გამოვიდა ნაციონალთა „ჭუჭყიანი საცვალი“...

დების მონობა, რომელშიც ბავშვის დედად შეიღობა ამყვანი ჩაინერა. ეს დანაშაული ჯარიმასაც კი ითვალისწინებს...

ბატონო მინდია, თქვენ, როგორც სასამართლოსა და პროკურატურის სტაჟიანი მუშაკი...

ბატონო კვიციანი დიდი ხანია ვიცნობ. იგი ღრმად განსწავლული და წესიერი ადამიანია. შესაბამისია მისი დამოკიდებულება საქმისადმი...

ვენელი ბენიკა: კანონი უნდა იყოს სამართლიანი და ჰუმანური

ისწავლა საქალაქო სასამართლოს მუშაობის პრაქტიკა და ტენდენციები ბოლო სამი თვის მანძილზე. 2012 წლის 1 ოქტომბრამდე ასეთი მონიტორინგი იმავდ სასამართლოში ჩატარებული ჰქონდა საიას...

პრობლემა

ახალ ხელისუფლებას მიმე და შემავფოთებელი, ზოგ შემთხვევაში აღმაშფოთებელიც ერგო მემკვიდრეობა...

ლობის ხუთსართულიანი სახლი „სამშობლო“, ასეთივე ბედი ეწია მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სისტემაში...

მოიცალა, როგორც ჯერ არს, მეცნიერებისთვის ახლახან წარმეულის დასაბრუნებლად. ქვემოთ შევხებით ნიკო მუსხელიშვილის სახელობის გამომგონებელი მათემატიკის ინსტიტუტის, პირველადი სახელწოდებით, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის გამოთვლითი ცენტრის, შენობის ბედს...

მიღიან, ყიღიან და ასე ჰგონიათ...

ნახევარსაუკუნეში უკეთესი შემდეგ ჩვენთვის სრულიად მოულოდნელი აღმოჩნდა ჩვენი ინსტიტუტისათვის საგანგებოდ აშენებული, სამსართულიანი კაპიტალური შენობის გაყიდვა...

ბა მიმდებარე მიწის ნაკვეთითურთ და მიითებულ იქნა მათი საბაზრო ღირებულება - 3 721 180 ლარი(!). შპს „სახელმწიფო მომსახურების ბიურომ“ კი ის, რატიმდაც, 800 000 ლარით ნაკლებ ფასად გაყიდა...

და ყველგან, ყველა შესაბამის ინსტანციაში შეიტანა საჩივარი. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სარჩელის განხილვა თბილისის საქალაქო სასამართლოში 4 მარტს გაიმართება...

სატენდერო მოწვევა

INVITATION FOR BIDS

Georgia
Kakheti Regional Roads Improvement Project (KRRIP) (P117152)
Bid Invitation No: KRRIP/CW/NCB-01

საქართველო

კახეთის რეგიონული გზების გაუმჯობესების პროექტი (KRRIP) (P117152)
სატენდერო მოწვევა № KRRIP/CW/NCB-01

Improvement of Roads Safety for the Kakheti Regional Roads Improvement Project in Georgia

კახეთის რეგიონული გზების გაუმჯობესების პროექტისთვის გზების უსაფრთხოების ზომების გაუმჯობესება

Georgia has received financing from the World Bank towards the cost of the Kakheti Regional Roads Improvement Project and intends to apply part of the proceeds to eligible payments for **works to Improve Road Safety for the following sections of Kakheti Circle:**

1. საქართველოში მიმდინარე მსოფლიო ბანკის დაფინანსება კახეთის რეგიონული გზების გაუმჯობესების პროექტისთვის (KRRIP). აღნიშნული დაფინანსების გარკვეული ნაწილი გამოყენებული იქნება კახეთის რეგიონში შემდეგი გზების უსაფრთხოების არსებული მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად:

- ს-5 თბილისი-ბაკურციხე-ლაგოდეხის გზის ვაზიანი-ბაკურციხის მონაკვეთი;
- შ-42 ახმეტა-თელავი-ბაკურციხის გზის თელავი-ბაკურციხის მონაკვეთი;
- შ-38 ვაზიანი-გომბორი-თელავის გზის ვაზიანი-თელავის მონაკვეთი.

- Vaziani-Bakurtsikhe section of S-5 Tbilisi-Bakurtsikhe-Lagodekhi Road
- Telavi-Bakurtsikhe section of Sh-42 Akhmeta-Telavi-Bakurtsikhe Road
- Vaziani-Telavi section of SH-38 Vaziani-Gombori-Telavis Road

The project implementing agency, the Roads Department of the Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia now invites eligible bidders to submit their bids in sealed envelopes for **installation of road furniture on the mentioned roads.** Implementation period for execution of construction works is 8 months.

2. პროექტის განმახორციელებელი უწყება, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს სახელმწიფო საკუთრებაში დაწესებულება - საავტომობილო გზების დეპარტამენტი იწვევს უფლებამოსილ პრეტენდენტებს, რათა აღნიშნულ გზებზე **საგზაო უსაფრთხოების ღონისძიებების (საგზაო ნიშნების, თვალამრთი ძეგლების, ბეტონის პარაპეტების, ბაგირების და ა.შ. მოწყობა) განსახორციელებლად** დალუქული კონვერტებით წარმოადგინონ სატენდერო წინადადება. სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების პერიოდია **8 თვე.**

Procurement of works will be conducted through the procedures of National Competitive Bidding as specified in the World Bank's Guidelines: Procurement of Goods, Works and Non-Consulting Services under IBRD Loans and IDA Credits & Grants by World Bank Borrowers (January, 2011) and is open to all eligible bidders as defined in the guidelines.

Interested eligible bidders who wish to receive any additional information and inspect the bidding documentation should contact Mr. Irakli Murgulia, Head of the Foreign Projects Unit of the Roads Department of Georgia at the address below during 10:00 A.M till 17:00 P.M.

3. სამუშაოების შესყიდვა ჩატარდება ერთიანი ტენდერის (NCB) პროცედურებით, რომლებიც აღწერილია მსოფლიო ბანკის სახელმძღვანელოში - "მსოფლიო ბანკის სესხის ამღების მიერ საქონლის, სამუშაოებისა და არასაკონსულტაციო მომსახურების შესყიდვა რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკის (IBRD) სესხის და განვითარების საერთაშორისო ასოციაციის (IDA) კრედიტებისა და გრანტების პირობებით (2011 წლის იანვარი)" და სახელმძღვანელო პრინციპების თანახმად ღიაა მონაწილეობის უფლების მქონე ნებისმიერი პრეტენდენტისთვის.

6. Bidders shall meet the following minimum qualifying criteria to qualify for award of the contract:

Average annual construction turnover of at least 4,000,000 GEL (Four Million Georgian Lari) or equivalent over the last 3 (three) years;

experience as prime contractor in at least one contract for construction/reconstruction/rehabilitation of roads **that includes road safety measures (barriers, road signs, etc.)** that has been successfully and substantially completed over the last 3 (three) years (at least 80 % of works should be complete) with a value of at least 2,000,000 GEL (Two Million Georgian Lari)

the evidence that the bidder is not involved in any litigation with regard to its bankruptcy, reorganization or liquidation;

Liquid assets and/or credit facilities, net of other contractual commitments and exclusive of any advance payments which may be made under the Contract, of no less than 500,000 GEL (Five Hundred Thousand Georgian Lari) or equivalent.

Additional qualification criteria are applicable as indicated in the Bidding Document: Section III - Evaluation and qualification criteria, item 1.6.

4. დაინტერესებული, ტენდერში მონაწილეობის უფლების მქონე პრეტენდენტი დამატებით ინფორმაციის მისაღებად და სატენდერო დოკუმენტების გასაცნობად უნდა დაუკავშირდნენ საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო პროექტების სამმართველოს უფროსს ბ-ნ ირაკლი მურგულიას ქვემოთ მოცემულ მისამართზე 10-დან 17 საათამდე.

7. A complete set of bidding documentation in English language may be purchased by interested applicants on the submission of a written application to the address below and upon payment of a non-refundable fee of 200 Georgian Lari. The method of payment will be by the direct deposit to the following account:

Name of the recipient: Treasury Account
Treasury account No. 200 122 900
Recipient Bank: State Treasury
Bank Code: TRESGE22
Old Code of the Bank (220 101 222)
Budget Income Treasury Code: 302 007 800
Beneficiary: Ministry of Regional Development and Infrastructure of Georgia, Roads Department
IBAN: GE65NB0331100001150207

Payment Designation: Tender fee for the Roads Department (Insert tender Number: # **KRRIP/CW/NCB-01** and name: **Improvement of Roads Safety for KRRIP**)

If requested, the documents will be sent by courier service at the applicant's expense.

5. პრეტენდენტი უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მინიმალურ საკვალიფიკაციო კრიტერიუმებს, რათა გაიაროს საკვალიფიკაციო შერჩევა კონტრაქტის მისანიჭებლად:

ა. უკანასკნელი 3 (სამი) წლის განმავლობაში საშუალო წლიური სამშენებლო ბრუნვა მინიმუმ 4,000,000 (ოთხი მილიონი) ლარის ან მისი ეკვივალენტის ოდენობით;

ბ. ძირითადი კონტრაქტორის სამშენებლო გამოცდილება უნდა მოიცავდეს უკანასკნელი 3 (სამი) წლის განმავლობაში ერთ-ერთ ობიექტზე ანალოგიური ხასიათისა და სირთულის სამუშაოებს (სამუშაოთა მინიმუმ 80% დასრულებული უნდა იყოს) ღირებულებით არა ნაკლებ 2,000,000 (ორი მილიონი) ლარის ოდენობით; **ანალოგიური ხასიათის სამუშაოებში იგულისხმება გზების მშენებლობა/რეკონსტრუქცია/რეაბილიტაცია, რომელიც თავისი წინადადება საგზაო უსაფრთხოების ღონისძიებებს (საგზაო ნიშნების, თვალამრთი ძეგლების, ბეტონის პარაპეტების, ბაგირების და ა.შ. მოწყობას).**

გ. ცნობა, რომ პრეტენდენტი არ არის ჩართული სასამართლო პროცესში და არ მიმდინარეობს მისი გაკორტება, რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია;

დ. პრეტენდენტის მხრიდან წარმოდგენილ უნდა იქნას ლიკვიდური აქტივების და/ან საკ

რედიტო საშუალებების, სხვა საკონტრაქტო ვალდებულებების და საავანსო თანხების გამოკლებით, ხელმისაწვდომობის დასტური მინიმუმ 500,000 (ხუთასი ათასი) ლარის ან მისი ეკვივალენტის ოდენობით.

ე. დამატებითი საკვალიფიკაციო კრიტერიუმები მოცემულია სატენდერო დოკუმენტაციაში; ნაწილი III - შეფასებისა და საკვალიფიკაციო კრიტერიუმები, პარაგრაფი 1.6.

6. დაინტერესებულ პრეტენდენტებს სატენდერო დოკუმენტების მთლიანი პაკეტის ინგლისურ ენაზე შექმნა შეუძლიათ ქვემოთ მითითებულ მისამართზე წერილობითი მიმართვის და არანაზღაურებადი 200 ლარის გადახდის შემდეგ. გადახდის ფორმა 2 პირდაპირი გადარიცხვა ქვემოთ მითითებულ ანგარიშზე:

მიმღები: ხაზინის ანგარიში
ხაზინის ანგარიში №200 122 900
მიმღები ბანკი: სახელმწიფო ხაზინა
ბანკის კოდი: TRESGE22
ბანკის ქველი კოდი (220 101 222)
საბიუჯეტო შემოსავლების სახაზინო კოდი: 302 007 800

ბენეფიციარი: საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს სახელმწიფო საკუთრებაში დაწესებულება - საავტომობილო გზების დეპარტამენტი
IBAN: GE65NB0331100001150207

გადასახადის დანიშნულება: სატენდერო მოსაკრებელი საავტომობილო გზების დეპარტამენტისთვის (მითითეთ ტენდერის ნომერი №**KRRIP/CW/NCB-01** და დასახელება: **კახეთის გზების უსაფრთხოების გაუმჯობესება**)

მოთხოვნის შემთხვევაში, პრეტენდენტებს საკუთარი ხარჯებით კურიერული ფოსტით გაეგზავნებათ დოკუმენტაცია.

8. სატენდერო წინადადებაები მოწოდებული უნდა იქნეს ქვემოთ მითითებულ მისამართზე არაუგვიანეს **2013 წლის 25 მარტის 17:00 საათისა** ადგილობრივი დროით. წინადადებაები ელექტრონული ფორმატით არ მიიღება. დაგვიანებით შემოსული სატენდერო წინადადებაები არ დაიშვება. წინადადებაები გაიხსნება პრეტენდენტების იმ წარმომადგენლების თანდასწრებით, რომლებიც გადაწყვეტენ პირადად დაესწრონ ტენდერს **2013 წლის 25 მარტის 17:15 სა-ზე** ადგილობრივი დროით.

9. ყველა სატენდერო წინადადებას თან უნდა ახლდეს სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის დეკლარაცია. სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის დეკლარაცია ძალაში უნდა იყოს სატენდერო წინადადების მოქმედების ვადის გასვლის დღიდან 28 დღის განმავლობაში (ანუ 90 დღე +28 დღე =118 დღე). ერთობლივი საწარმოს მიერ სატენდერო წინადადების წარმოდგენის შემთხვევაში პრეტენდენტი ყურადღებით უნდა გაეცნოს პუნქტს ITB 19.8, რადგან ხსენებულ პუნქტთან შეუსაბამობა შესაძლოა სატენდერო წინადადების უარყოფის საფუძველი გახდეს.

10. დამკვეთის მისამართი, სადაც წარმოდგენილი უნდა იქნეს სატენდერო წინადადებაები:

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს სახელმწიფო საკუთრებაში დაწესებულება-საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი საერთაშორისო პროექტების სამმართველო, მე-4 სართული

აღ.ვახუბის გამზირი № 12, 0160 თბილისი, საქართველო
ბ-ნი ირაკლი მურგულია, საერთაშორისო პროექტების სამმართველოს უფროსი
ტელ: + (995 322) 37-05-08, დამ.299
ფაქსი: +(995 322) 31-30-34
E-mail: info@georoad.ge
ვებ -გვერდი: www.georoad.ge

ბაბიქვირდობა, რა დათესა ასეთი ამ კაცმა, მთელი ეს ვეება დაწვებულება, მთელი ეს სამსახური, ერთ-ერთად რომ ცდილობს, გულიანად, ღიმილით, სიყვარულით გვესაუბროს მასზე — პროფესორ აკაკი ნადარეიშვილზე.

„...ფრიდონ თოდუას კლინიკაში“ ვარ, თვედორე მღვდლის ქუჩაზე. აკაკი ნადარეიშვილს, ჩემს „კოკას“ (ყველა ნაცნობ-მეგობრის „კოკას“) ცოტა დაფასნარი მოსვლა და, რაკილა შემთხვევით გავევით ჩემი იქ ყოფნის მიზეზი — კოკას დაბადების 70 წლისთავის გამო წერილის მომზადება, ძველი ნაცნობები, ინსტიტუტის რამდენიმე ექიმი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი თუ პროფესორი დუდანა გაჩეჩილაძე, ლია გზირიშვილი, მარიკა რაზმაძე, თეა ჩანგელია, ლალი სულაგა, გიორგი წიგნივაძე... ერთმანეთს ეცილებიან, რომ ერთი-ორი თბილი სიტყვა მიტხრან თავიანთ მეგობარსა და კოლეგაზე:

— იბი ქვშარტი ქართველია, კაცური კაცია, რომელი თავს მოვალე თვლის, მუდამ, ქრისა და ლხინ-ში შესს გვერდით იყოს... ამას ავსებს მისი დიდი პროფესიონალიზმი, დიდი პასუხისმგებლობის გრძობა, რომლის გამოც, კოკა, ხანდახან მკაცრიც კია ამა თუ იმ პაციენტის, ანდა თანამშრომლის მიმართ... მისაბადია მისი გულისხმიერება ახალგაზრდა კოლეგებისადმი, რომლებიც უკვე საკმაოდ არიან ჩვენს ინსტიტუტში და კოკასგან ყოველდღიურად სწავლობენ, ითვისებენ საყვარელი საქმისადმი პროფესიულ მიდგომას... იგი უკვე ცნობილი უროლოგია, ანუ „მაშაქაცის მეორე გულს“ კურირებს და, ეს რა საპასუხისმგებლო საქმეცაა, ქვეყანამ იცის... მით უმეტეს, მამაკაცებმა იცინან...

* * *

რასბნ ამნუთას აქ ყოვილა, განა შეიძლება ღირსეული კოლეგის, თანამშრომლის, მეგობრის შესახებ რამდენიმე სიტყვის თქმა არ ვთხოვო კლინიკური მედიცინის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორს, აკადემიკოს ფრიდონ თოდუას?..

ისიც ინსტიტუტის ყველა თანამშრომლის სახელით მესაუბრება:

— ხანდახან მგონია, აკაკი ნადარეიშვილს მთელი ცხოვრება ვიცნობ. ალბათ, ასეცაა — ჩვენ სომ ერთად განვვლეთ ჩვენი ცხოვრების ყველაზე მნიშვნელოვანი ნაწილი — დაწყებული სამედიცინო ინსტიტუტშიდან, ერთმანეთის გვერდით გადავიტანეთ უამრავი რამე... ყველაფრის გახსენება არ შემიძლია და არც მინდა, მაგრამ ცხოვრებამ გვაჩვენა ერთმანეთის გვერდით დგომის მნიშვნელობა და ფასი.

გასული საუკუნის 90-იან წლებამდე, მოგვსენებო, მოსკოვში ვმუშაობდი, ცოტანი ვიყავით ქართველები და თითქმის ყველა სამედიცინო ერთმანეთს, ვმეგობრობდით. ერთ-ერთი იყო აკაკი ნადარეიშვილიც — შესანიშნავი პიროვნება, არაჩვეულებრივი ადამიანი და ბრწყინვალე ექიმი, რომელმაც განვლო გზა რიგითი ექიმიდან მოსკოვის პირველი სამედიცინო ინსტიტუტის უროლოგიის განყოფილების ხელმძღვანელამდე, იყო თავისი დარგის აღიარებული სპეციალისტი, მაგრამ, როდესაც საქართველომ მიაღწია დამოუკიდებლობას, მას ერთი წუთითაც არ დაუყენებია ვეფხვემ სამშობლოში დაბრუნება-არდაბრუნების კითხვა — ა პარტიის შემდგომ ბევრ ქართველს გაუჩნდა სურვილი, დაბრუნებულიყვნენ სამშობლოში და თავისი წვლილი შეეტანა დამოუკიდებელი სახელმწიფოს ჩამოყალიბებაში...

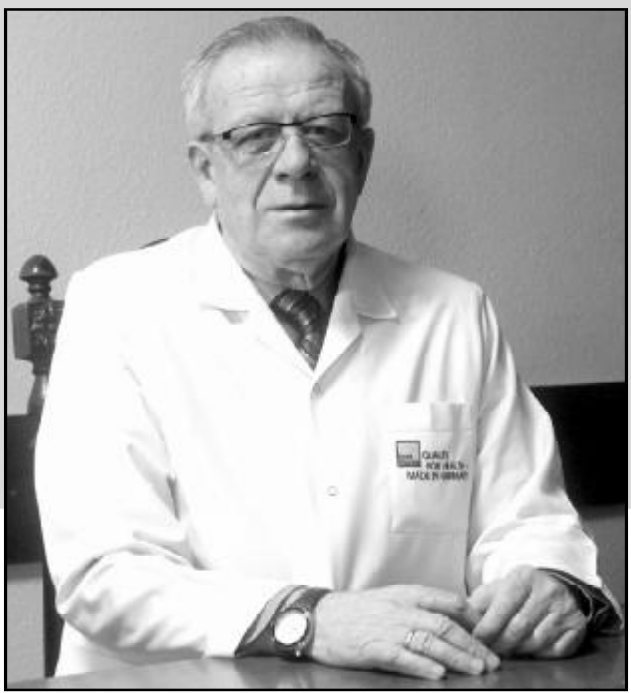
ოცდაერთი ვიყავით, დავბრუნდით ნამდვილად ერთი-ბიანი ალსახევის, შედარებით ახალგაზრდული ასაკის მიუხედავად, ყველა აღიარებული სპეციალისტი, სათანადო რეგალიების მქონენი... მართლაც ახალგაზრდულად შემართულებს გვეგონა, რომ მალე ჩვენი ქვეყნისგან ახალ შევიცარიას ავაშენებდით, მაგრამ ცხოვრება სხვაგვარად შემობრუნდა — დღეს ეს უკვე ისტორიაა. თუმცა, მაშინ ჩვენი ცხოვრების რეალობა ოცნებების ნგრევა იყო — სამოქალაქო ომი, საყოველთაო ნიშილიზმი, განაჩაგებული ეკონომიკა... იმ ოცდაერთიდან ცხრა-მეტი უკან დაბრუნდა, ისევ მოსკოვში და დღეს ისევ წარმატებული სპეციალისტები, თავიანთი საქმის პროფესიონალები არიან, მაგრამ სამშობლოსაგან შორს...

დავრჩით მხოლოდ ორნი — მე და აკაკი ნადარეიშვილი და მართლაც ჩვენს მხრებზე გადავიტანეთ იმ დროის ყველა უბედურება. სწორედ ის ადგა ჩემ გვერდით ჩემს ყველა წამოწყებაში და დღეს რომ ისევ წარმატებას მივაღწევთ, ამაში სწორედ მისი უდიდესი წვლილიცაა.

მისი პიროვნული ღირსებანი და ცხოვრების გზა სამაგალითოა, რადგან იგი განსახიერებდა იმისა, თუ როგორი უნდა იყოს ადამიანი ამ სიტყვის საუკეთესო გაგებით. შეუძლებელია, არ მოინებლო მისი იუმორით ალსახე, საოცრად თავმდაბალი და, ამავე დროს, უაღრესად დიდებული პიროვნებით.

კეთილშობილება უდიდესი სამკაულია ნებისმიერი ადამიანისთვის, რომელ სფეროშიც არ უნდა მოღვაწეობდეს იგი, მაგრამ, როდესაც შეგიძლია იყო სხვათა სიკვდილი-სიცოცხლის ზღვარზე ბრძოლის წინაშე, გულშემატივარი და თანამონაწილე, საკუთარი დარდისა და ტკივილის მიუხედავად, ეს მხოლოდ რჩეულთა ხვედრია და სწორედ ასეთია ჩემთვის ჩემი კოლეგა, ჩემი მეგობარი და, არ გადავაჭარბებთ თუ ვიტყვი, ჩემი თანამებრძოლი, ყველაზე მძიმე დროის გამზიარებელი, ბატონი აკაკი ნადარეიშვილი.

არ მეგულება ამქვეყნიად არც ერთი პაციენტი, ნაცნობი თუ უცნობი, ვინც მას რაიმე კონტექსტში ცუდად მოიხსენებდა.

სისარული და სკვდა მკურნალისა

პროფესორი აკაკი ნადარეიშვილი - 70

ნიებდეს... ვფიქრობ, ნებისმიერი თანამშრომლისთვის მისი სახელი ასოცირდება სიკეთესთან, პატიოსნებასთან, უმაღლეს პროფესიონალიზმთან, ათასობით ადამიანის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობასთან. არ შემიძლია, არ აღვნიშნო ეს ფაქტი, კიდევ ერთხელ დასტურებ მისი არაჩვეულებრივი ადამიანობის დაფასებისა და სიყვარულისა. აკაკი ნადარეიშვილი წარმოშობით გუდაუთაძანა. მისი სახელი დღესაც ხელუწლებელია და მას სათუთად უწოდებენ იქაური მეზობლები და მეგობრები. უვლიან და გულთაძან ევლიან მის ჩასვლას.

ძალიან ძნელია და, ალბათ, პრაქტიკულად შეუძლებელია, ადამიანი მოებნოს სიტყვებით იმ სიტუაცია და სიყვარულის გამოსახატავად, რომელთაც იმსახურებს ეს არაჩვეულებრივი პიროვნება, ქვშარტი ექიმი, ნამდვილად ღირსეული მამულიშვილი.

ერთი იმედი მაქვს, რომ მან უთქმელადაც კარგად იცის, რომ სიყვარულს იმსახურებს და რომ ამგვარ დიდ სიყვარულს და მეგობრობას, ამდენ დროს და განსაცდელს რომ გაუძლო, განსაკუთრებული სიტყვები არ სჭირდება, აქ დუმილიც მრავლისმეტყველია...

მინდა, მხოლოდ შევეერთდე სხვათა მილოცვებს მისი იუბილის გამო და გულწრფელად გამოვხატო უღრმესი პატივისცემა და სიყვარული ამ განუმეორებლად მომზიბლავი პიროვნების მიმართ, ვუსურვო, კვლავაც დიდხანს არ მოშლოდეს მკლავის ძალა, აზრის სიმრთელე და სულის სიბოთ.

* * *

ბი, აკაკიც — ინსტიტუტის ულტრაბგერითი დიაგნოსტიკის განყოფილების ხელმძღვანელი, პროფესორი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, ღირსების ორდენისანი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი... მაღალი, უკვე თმაჭალარა, ღიმილიან-სვედიანი სახის... ქვეყნის ხალხი ელოდება კაბინეტთან...

— სომ გითხარი, არ მინდა-მეთქი საიუბილეო წერილი, არ მაქვს მაგის ხალისი... თანაც, ნახე, რა ამბავია...

— უცებ შეგეშინებ... სანამ სალაოს ჩაიცვამ... გუდაუთაძეები ისევ გიგავნიან „ადვისის“ ღვინოს ოცლიტრიანი ქურჭლით?

— აბა, რა... ჩემი მეზობლები სხვა ხალხია... არ მაღავენ ქართველებისადმი სიმპათიას...

...აკაკი ნადარეიშვილი გუდაუთაში დაიბადა და გაიზარდა, ახლაც სვედა იპყრობს იქაურების გახსენებაზე... სხვათა შორის „თოდუას კლინიკის“ უკვე იმხელა რეზონანსი აქვს, აქ აფხაზებზეც ხშირად ჩამოდიან აფხაზეთიდან და კოკა ნადარეიშვილი განსაკუთრებით მზრუნველობს ამ ადამიანებს, მათთან საუბარში იმასაც გაურევს, რომ მხოლოდ კეთილი ურთიერთობებით თუ მიიღწევა ორი ერის დაახლოება... გახურებული ომის დროს ძმებ ნადარეიშვილებს დედა გუდაუთაში ჰყავდათ, არ გაგატანთ, ჩვენ მივხედავთ, ქვა ააგდეს აფხაზმა მეზობლებმა. მერე ავადმყოფობა მოეძალა და, კოკამ თბილისში ჩამოიყვანა დედა, აქ გარდაიცვალა იგი და ამჟამად ვერის სასაფლაოზე განისვენებს ქალბატონი დავლია.

განსაკუთრებული ტკივილია მისთვის აფხაზეთის ტრაგედია. ჩემი ლექსი ნავუკითხე ერთხელ ვაკემი, მასთან პურობისას:

შენ დღედაღამ აფხაზეთი გტკივა, შენს გაძლებას კოკა, ძმაო, „ვივა“! შენი სისხლი სოხუმისთვის ჰყივა, მაგნოლიებს იქ ყვავილი სცვივა... ამბობ: მივალო, ჩვენ ფსოუმდე მივალო, ამბობ: მივალო, ბიჭვინთაშიც მივალო, გნამს: აფსუა დაიკვნიებს: „ვივა“! გნამს: ქართველი დაიჭყეებს „ვივა“!

თვალები აუნყლიანდა, ფურცელი გამომართვა და გულის ჯიბეში ჩაიდო... მაშინ, ოთხმოცდაათიან წლებში, კიდევ ჭიატობდა იმედი აფხაზეთის დაბრუნებისა...

— გუდაუთიდან ჩამოვედი თბილისში, ჩავაბარე სამედიცინო ინსტიტუტში და, რომ იტყვიან, ნაშუი გაფრინდა სტუდენტობის ლალი წლები. რამ დამავინყოს ჩემი ძვირფასი პედაგოგები, ბატონები — ეგნატი ფიფია, შიო გუგუშაშვილი, კოტე ვირსალაძე, დავით იოსელიანი, ყარაამან ფალავა და სხვები... ახლა მეგობრები? თანაკურსელები? ზოგმა ნადარეიშვილს დაგვტოვა, მაგალითად, რომან მონონელიძემ, სვეტა სანიკიძემ... სხვებმა და სხვებმა... ჭირსა და ლხინში მყავს ჩემი ბავშვების მეგობარი, „გევის“ მათემატიკის კათედრის დოცენტი ნოდარ ხომერიკი, ჩემი თანაკურსელი „გოგონი“ დაგმარა წერეთელი, მანანა ქამუშაძე, ლიანა ჯანილიძე...

— მეტად ხალისიანი, მეგობრული, ყველა კარგი საქმის ინიციატორი იყო კოკა, — ამბობენ „გოგონები“, — ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ მოსკოვში გადავიდა და კარგა ხანს ვეღარ ვხვდებოდით, მაგრამ ვიცოდით, რომ შესანიშნავი ოჯახი შექმნა.

— რა იყო მოსკოვში გადასვლის მიზეზი?

— ცოდნის გავრცელება, პროფესიის მეტად და მეტად დაუფლება... იქ, სერენეის სახელობის პირველ სამედიცინო ინსტიტუტში, უროლოგიის კათედრაზე 22 წელიწადი დავყავი კლინიკური ორდინატორიდან განყოფილების ხელმძღვანელამდე, იქვე დავიცავი საკანდიდატო დისერტაცია.

* * *

პარბა ხნის წინათ, მხოლოდ „ფრიდონ თოდუას სადიაგნოსტიკო ცენტრად“ იცნობდა აქაურობას ხალხი, ახლა კი აშენებულ-დამშვენებული, უთანამედროვესი აპარატურით აღჭურვილი კლინიკური დიაგნოსტიკის სამეცნიერო ინსტიტუტია და მის აღმასვლაში, ბატონი ფრიდონისა არ იყოს, აკაკი ნადარეიშვილის წვლილიცაა.

იგი იყო, როგორც იტყვიან, მარჯვენა ხელი ბატონი ფრიდონ თოდუასი, მისი მოადგილე სამეცნიერო დარგში და პარალელურად ხელმძღვანელობდა ულტრაბგერითი დიაგნოსტიკის განყოფილებას, 1997 წელს მან დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია, 2000 წელს კი მიენიჭა პროფესორის წოდება, იმ წლებში აქვს მიღებული ის სახელმწიფო ჯილდოებიც, თავიდან რომ ჩამოგითვალეთ. 2004 წლიდან აკაკი ნადარეიშვილი მუშაობს სამედიცინო აკადემიის რადიოლოგიის კათედრაზე და, ამავე დროს, სამედიცინო უნივერსიტეტის სამედიცინო რადიოლოგიის კათედრის პროფესორია.

განყოფილებაში, რომელსაც იგი ხელმძღვანელობს, წარმოებს სხვადასხვა სახის ულტრაბგერითი გამოკვლევა, ასევე დიაგნოზის დასადასტურებლად ტარდება პროსტატის დიოლოგიის ულტრაბგერითი კონტროლის ქვეშ, რის შემდეგაც მიმდინარეობს მიზანიმართული მკურნალობა როგორც კონსერვატიული, ასევე ქირურგიული.

ასევე, განყოფილებაში წარმოებს თავის ტვინის მაგნიტურული სისხლძარღვების დუპლექს-სკანირება ფერადი და ენერგეტიკული დოპლერის რეჟიმში, ასევე, ზედა და ქვედა კიდურების, სარქვევ, ფარისებრი ჯირკვლების და პერიფერული ლიმფური კვანძების ულტრაბგერითი გამოკვლევა... და კიდევ უამრავი სამკურნალო საქმიანობა...

ნაყოფიერად მოღვაწეობს იგი სამეცნიერო სფეროშიც. აკაკი ნადარეიშვილი 150-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომის, 10-ზე მეტი რაციონალიზატორული წინადადების ავტორია, საქართველოს რადიოლოგთა გამგეობის, ევროპის რადიოლოგთა ასოციაციის წევრია...

* * *

შს ყოველივე, რა თქმა უნდა, საამაყო და სასიხარულოა მისთვის, სასიხარულოა, როცა საქართველოს სხვადასხვა კუთხიდან თუ საქართველოს საზღვრებს გარედან ამ სახელგანთქმულ სამედიცინო დანესეტულეებში მოხვედრილი უამრავი ადამიანი კმაყოფილია ინსტიტუტში მომუშავე მაღალკვალიფიციური სპეციალისტებისა, მათ შორის, აკაკი ნადარეიშვილისაც... აბა, ექიმს სხვა სიხარული რა უნდა ჰქონდეს, გარდა იმისა, რომ თავისი ცოდნა-გამოცდილებით განკურნებულ პაციენტს ხედავს?..

თუმცა, ცხოვრება მუხთალია, ადამიანის სიხარულს სევდა-მწუხარება ცვლის ხოლმე. სიხარულთან ერთად ერთ უთქმელი სევდა-მწუხარებას დაატარებენ ჩვენი კოკა და მისი შესანიშნავი მეუღლე, ექიმი-გინეკოლოგი ლიკა ბულისკერია — ამ სიკეთით სავეს ადამიანების ორი ვაჟკაცი ღმერთმა ზეციურში წაიყვანა... ჯერ გიორგი, მერე — ირაკლი... მათი ოჯახის ორი იმედი...

და მაინც ცხოვრობს, და მაინც იღვწის ჩვენი კოკა — სიკეთის ქმნისთვის განჩინილი სამაგალითო ქართველი...

იცოცხლე, კოკა!

ვილენ ბარდაღიშვილი

ამ სათაურის წაკითხვისთანავე წიგნიერ ადამიანს, რა თქმა უნდა, „გამოცხადებული სიკვდილის ქრონიკა“ გაახსენდება — გაბრიელ გარსია მარკესის მცირე რომანი თუ ვრცელი მოთხრობა, ფსევდოქრისტიანული სტილით დაწერილი. რას იზამ, ხდება ხოლმე, როცა უკვე არსებული რამ სათაური კარგად მიესადაგება სხვა თემას, დროით თუ სივრცით დიდად დაშორებულს იმ პირველს, ორიგინალურს, და სხვა ავტორიც ამა თუ იმ ფორმით და ამა თუ იმ მიზნით სესხულობს მას. „გამოცხადებულ გადადგომათა ქრონიკებში“ სიკვდილი იმ პირდაპირ არ ფიგურირებს, როგორც მარკესის თხზულებაში, მაგრამ თუ სუვერენი, რომელსაც ჩვეულებრივ ვითარებაში, ვერაფერს ვერაფერი წაართმევს ტახტს სიკვდილის გარდა, ტახტზე უარს იტყვის, მისი გადადგომა სწორედ სიკვდილს შეიძლება შევადაროთ. ან თვითმკვლელობას. ხოლო მარკესისგან ნასესხები სათაურის ყველაზე უზუსტო სიტყვა, რომელიც კოლუმბიელი ნობელიანტის რომან-მოთხრობას და ამ თანამედროვე ქრონიკებს განასხვავებს, პირველი სიტყვაა — „გამოცხადებული“, რადგან ჩვენს შემთხვევაში საქმე არა გამოცხადებასთან, არამედ თვითგამოცხადებასთან გვაქვს. ასე რომ, დაზუსტების შემდეგ სათაურს შეიძლება ასეთი სახე მივუძღვათ: „თვითგამოცხადებულ თვითმკვლელობათა ქრონიკები“. მაგრამ მე მაინც ის პირველი ვარიანტი ვარჩივ. უფრო მარკესული, მაგრამ უსიკვდილო.

1. მესი „მონგენდილ“ ცაზე

ღვთისმსახურების დასრულების შემდეგ კარდინალებმა და ეპისკოპოსებმა მიტრები მოიხადეს და პონტიფიკოსის წინაშე მდაბლად დახარეს თავი. მაშინ, როცა კარდინალი ბერტონე მადლიერებით ალსაცვე სიტყვას წარმოთქვამდა, ლიტურგიის მონაწილეებმა რომაპას ოვაცია მოუწყვეს. მრევლი ტიროდა. ეს მოხდა 13 თებერვალს, დიდიმარხვის პირველ დღეს, ნაცრისყრის ოთხშაბათს, როცა ქრისტეს 265-ე მოადგილემ, ბენედიქტე XVI-მ თავისი ბოლო ლიტურგია აღასრულა წმინდა პეტრეს ტაძარში. პეტრეს ბაზილიკის აპქიპრესვიტერმა, კარდინალმა არჯელო კომასტრიმ რომაპას თავზე ნაცარი აფრქვია, ხოლო მან, თავის მხრივ, ნაცარი დააყარა კარდინალთა კოლეგიის დეკანს ანჯელო სოდანოს და თავის უახლოეს თანაშემწეს, ვატიკანის სახელმწიფო მდივანს, კარდინალ ტარჩიზიო ბერტონეს.

ხოლო გასულ კვირას, 24 თებერვალს, ბენედიქტე XVI-მ უკანასკნელი საკვირაო წირვა ჩაატარა, როგორც რომაპა და თავისი სამშაბათო ოთახის ფანჯრიდან უკანასკნელად მიმართა წმინდა პეტრეს მოედანზე შეკრებილ ათეულ ათასობით ადამიანს, მათი სახით კი — თვე კათოლიკურ სამყაროს და მთელ მსოფლიოს. იმავე დღეს იგი თავის მკითხველსაც გამოეთხოვა ტვიტერში და მისთვის ლოცვა გამოსთხოვა მის.

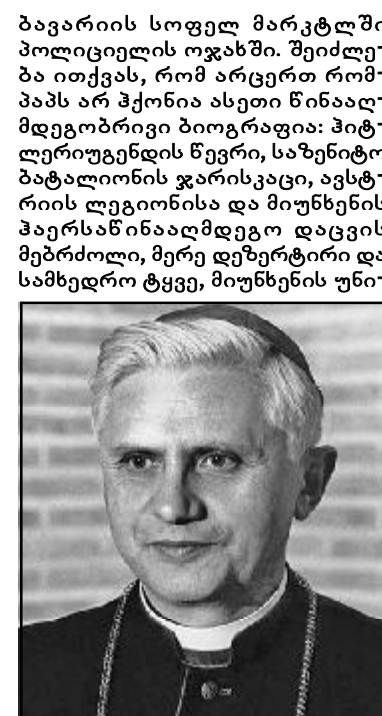
2005 წელს, როცა წინა რომაპა, იოანე-პავლე II გარდაიცვალა, ჩემი ჟურნალისტური სახელოსნოს სტუდენტებს დავალება მივეცი, შევეგროვებინათ ინფორმაცია პაპაბილების შესახებ. ეს სიტყვა სტუდენტებმა არ იცოდნენ და აკუსესენი, რომ „პაპაბილი“ არაოფიციალური ტერმინია, რომელიც ვატიკანის ტყვეობა ანუ ვატიკანოლოგებმა შემოიღეს შიდა მომხარებისათვის, მაგრამ მერე და მერე იგი ფართოდ გავრცელდა და მრავალ ენაში იხმარება, როგორც რომაპაობის კანდიდატის აღმნიშვნელი. რაც შეეხება „რომაპას“, — სტუდენტებს არც ეს სიტყვა გავგოთ, — იგი საბასეულია: სწორედ ასე მოიხსენიებს იგი რომის პაპს თავის თხზულებაში

ბაში „მოგზაურობა ევროპაში“. სტუდენტების მიერ პაპაბილებზე შეგროვილი ინფორმაცია ერთად გავეანალიზეთ და იმ დასკვნამდე მივედით, რომ მომდევნო რომაპაად იოზეფ რატიცინგერი უნდა აერჩიათ. თუმცა გლოზალიზაციის სულ უფრო და უფრო ყოფლისმომცველი პროცესის მიუხედავად, რამდენადმე დაუჯერებელი ჩანდა, რომ იტალიელთა ხუთსაუკუნოვან შემოღობილში ისევე უცხოელი შეიჭრებოდა და პონტიფიკოსის ტახტს ზედზედ მეორე არაიტალიელი დაიკავებდა, მაგრამ ჩემი სტუდენტების გასახარად და ჩემდა საამაყოდ, ეს სწორედ ასე მოხდა.

ვერავენ ვერასოდეს გაიგებს, ვის მოუგო და რამდენი ხმით იოზეფ რატიცინგერმა, რომელმაც კარდინალმა მისცა ხმა და რომელმაც არა. ფაქტი ერთია, კარდინალთა კონკლავმა იოანე-პავლე II-ის გზას მისცა ხმა: რატიცინგერი, რომელიც ლამის მეოთხედ იოზეფ რატიცინგერმა, რომელიც ვატიკანის უმნიშვნელოვანესი ინსტიტუტის — რწმენის დოქტრინის კონგრეგაციას ხელმძღვანელობდა და რომელიც კარდინალთა კოლეგიას ედგა სათავეში, იოანე-პავლე II-ის ერთ-ერთ უახლოესი თანამოსაგერე იყო.

იოზეფ რატიცინგერმა „მშვიდობის მოციქულად“ წოდებული ბენედიქტე XVI-ის პატივსაცემად ბენედიქტე XVI დაირქვა. იგი ყველაზე ხანგრძლივით რომაპაი აღმოჩნდა არჩევის მომენტისათვის ბოლო სამი საუკუნის მანძილზე. ამავე დროს ბოლო 450 წლის მანძილზე ის იყო კარდინალთა კოლეგიის პირველი დეკანი, რომელიც რომაპაად აირჩიეს და პირველი პონტიფიკოსი სამი საუკუნის მანძილზე, რომელსაც კარდინალობის მეოთხედსაუკუნოვანი გამოცდილება ჰქონდა. სხვათა შორის, მისი ის წინა მოსახელე, ბენედიქტე XV სულ სამი თვის აღზვევებული იყო კარდინალად, როცა რომაპაად აირჩიეს 1914 წელს. მან 7 წელი და 5 თვე იმეფა. ბენედიქტე XVI-ის არჩევადან ოდნავ მეტი — 7 წელი და 10 თვეა გასული...

იოზეფ ალოიზ რატიცინგერი 1927 წლის 16 აპრილს დაიბადა

ვერსიტეტის სტუდენტი, მღვდელი, თეოლოგიის დოქტორი... სადოქტორო დისერტაცია, რომელიც ნეტარი აგუსტინეს ფილოსოფიურ მემკვიდრეობას შეეხებოდა, ალოიზ რატიცინგერმა 26 წლისას დაიცვა და სწორედ მაშინ მას ღვთისმეტყველების მოცარტი უწოდეს. მერე იყო პროფესორობა ბონისა და ტიუბინგენის უნივერსიტეტებში. 45 წლისამ დააარსა თეოლოგიური ჟურნალი **Communio**, რომელიც დღესაც არსებობს. 1977 წლის 24 მარტს დაინიშნა მიუნხენისა და ფრაიზინგის არქიეპისკოპოსად, იმავე წლის 27 ივნისს, 50 წლისა, გახდა კარდინალი, ყველაზე ახალგაზრდა კარდინალი იმ დროისათვის. 54 წლისა იოანე-პავლე II-მ „მთავარი ინკვიზიტორად“ დანიშნა, — სათავეში ჩაუყენა წმინდა ინკვიზიცია, რომელიც 1908 წლიდან რწმენის დოქტრინის კონგრეგაციად იწოდება. 2002 წელს კარდინალთა კოლეგიის დეკანად დაინიშნა... სწორედ ამ რანგში მყოფი ხელმძღვანელობდა იგი წინამორბედი რომაპაის დაკრძალვის ცერემონიალს 2005 წელს.

მერე თავად აირჩიეს რომაპად და პირველი გერმანელი წმინდა ტახტზე უკანასკნელი 500 წლის მანძილზე.

ბოლოს კი იყო 2013 წლის 11 თებერვალი. არა ისეთი ტრაგიკული, მაგრამ ისეთივე შოკისმომგვრელი მთელი მსოფლიოსათვის, როგორც 11 სექტემბერი.

ოტრანტოელ წამებულთა კანონიზაციის ცერემონიაზე, რომელსაც კანდინალთა კოლეგიის წევრებიც ესწრებოდნენ, რომელიც 1970 წლის 1 იანვარს თებერვალს გადადგებოდა ხანდაზმულობისა და სნეულობის გამო, ეკლესიის საკეთილდღეოდ — ასე განმარტა ბენედიქტე XVI-მ თავისი ამ გადაწყვეტილება მიზეზი. მერე ლათინური სიტყვებით მოიხსენია — **Ingravescentem aetatem** — ასაკის ტვირთის დამძიმების გამო. სწორედ ასე შექვია რომაპა პავლე VI-ის საგანგებო რესკრიპტს, რომელიც 1970 წლის 1 იანვარს შევიდა ძალაში და რომლის თანახმად 80 წელს გადაცილებულ კარდინალებს საარჩევნო უფლება ჩამოერთვა.

განცხადება რომაპაის გადადგომის შესახებ მესხის გაგარდნას ჰგავდა. „ჭექა-ქუხილი მონმენდელ ცაზე“ — ასე უწოდა კარდინალთა კოლეგიის დეკანმა ანჯელო სოდანომ ბენედიქტე XVI-ის 11 თებერვლის განცხადებას.

მესი კი იმ საღამოს მართლა გაგარდა: რომაპაის განცხადებიდან ორიოდე საათიც არ იყო გასული, რომ ამინდი შეიცვალა, რომის თავზე ჭექა-ქუხილი ატყდა, იელვა და დიდძალი ხალხი გახდა მონმენდელ ცაზე, თუ როგორ დაიცვა წმინდა პეტრეს ტაძრის გუმბათს მესი რომის მეტეოროლოგიურ ისტორიაში მსგავსი მოვლენა ვერ მოიძებნა, სამაგიეროდ ჟურნალისტებმა და სიმბოლო-მინიშნებათა მოყვარულებმა სასწრაფოდ დაძებნეს ანალოგები ბიბლიაში:

„**შეიქნა გრგვინვა და მესის ტყეხა, ჩამოწვა მთაზე ზრქელი ღრუბელი და გაისმა საყვირის ხმა, ძალურ ქვეყანაში. შემწუნდა ბანაკში მყოფი ხალხი, — ვკითხულობთ „გამოსვლაში“ (19, 16).**

ხოლო იოზის წიგნში წერია: „**აბა, მალაღი ღმერთი და ვერ შეგვიცნია; აღურაცხელია მისი დროაში. შემოიკრებს წყლის წვეთებს და წვიმად და ორთქლად აფიქრდება, ხალხთა სიმრავლეს ესხურება; თუ მისვდება ვინმე ღრუბელთ ხლებას, ჭექა-ქუხილს მისი კარგიდან? აბა, გამოუტყვევებს ნათელს თავის გარშემო და ჩამალავს ზღვის უფსკრულებში; რადგან მით განსჯის ხალხებს და უხვად იძლევა საზრდოს; ელვა ფარავს მის ხელებს და გზავნის მას მტრების წინააღმდეგ; თავისი გრგვინვით ანთავდება თავს, ჯოგი წინააღმდეგ მის მოახლოებას. ამის გამოც მიფრთხის გული და საგულედან ამოვარდნას ღამობს. უსმინეთ, კარგად უსმინეთ გრგვინვაში მის ხმას და ქუხილს, მისი პირი**

დან გამოვალება მთელს ციხქვე-შეთში აჭექებს მას და მისი ელვა ქვეყნიერების კიდებს სწვდება; მას მერე დაიქუხებს, დაიგრილებს დიდებულ ხმაზე და არ შეწყვეტს ელვას, როცა ისმის მისი ქუხილი. გრგვინავს ღმერთი თავის საკვირველ ხმაზე, ქმნის სიდიადეთა, რომელთა შეცნობა ჩვენ არ ძალგვიძს“ (36, 26-33; 37, 1-5).

ბიბლიის ამ ადგილებში ელვა და ჭექა-ქუხილი ადამიანებთან შესახვედრად ღმერთის მოსვლას ახლავს თან. რისი ნიშანია იგი ამჟღერად, დრო გამოაჩენს.

იმის მიუხედავად, როგორ განვიხილავთ ასეთ თანხვედრას, როგორც სიმბოლოურს, თუ როგორც შემთხვევითს, 11 თებერვლი ისტორიაში მაინც განსაკუთრებულ ადგილს დაიკავებს, — ამბობს ბლოგერი ნიკოლაი სტარორუსსკი.

ინტერნეტფორუმებზეც ერთი ამბავი ატყდა:

— ის კი არ გადადგა, გაეცალა...
— და თქვენ ფიქრობთ, რომ გაცალა მათ, ვისაც სწამს თქვენი, უფრო პატიოსანი და ღირსეული საქციელია, ვიდრე მათთან ერთად ეწეო და ეწამო? ეს იგივეა, გოლგოთის გზაზე ქრისტეს რომ ეთქვა, დავიდეთ, თავი დამანებეთ, მენცა, რაც თქვენთვის ვენამებ, მოხსატე რეში უნდა ვაივადო... რომის კათოლიკეებს პაპის გრძელ ტიტულატურაში ხომ „ქრისტეს მოადგილედ“ უწერიათ...

— ჰოდა, თავისი გადადგომით ბენედიქტემ გვაჩვენა, რომ მისი ტიტულატურა შესამოკლებელია. არ შეიძლება ვინმე, თუნდაც რომის პაპი, ქრისტეს მოადგილე იყოს!

— კი, მაგრამ მას ამის შესახებ არაფერი უთქვამს.

— არ უთქვამს, მაგრამ ჩვენ ხომ მოგვცა ამის თქმის საბაბი და მიზეზი? არ შეიძლება, ისეთ დიდ თეოლოგს, როგორც ბენედიქტე XVI-ეა, ეს არ გაეთვალისწინებინა.

ინტერნეტსივრცეში ერთბაშად გაახსენდათ ეგრეთწოდებული „წინასწარმეტყველება რომაპა-პეზე“, რომელიც ირლანდიელ სამედიცინო მალაქის მიენერებმა. ამ თხზულების მიხედვით, ბენედიქტე XVI ბოლოსწინა რომაპა-პია, მის შემდეგ რომაპაი იქნება პეტრე, მის ხელში კი ქვეყნის აღსასრული დადგება. მალაქიას წინასწარმეტყველებამ, რომელიც, მეცნიერთა მიერ სულაც მისტიფიკაციად არის მიჩნეული, ინტერნეტმოსახლოების გაცხროველებული ინტერესი იმადაც გამოიწვია, რომ რომაპაობის კანდიდატთა შორის ერთ-ერთი ყველაზე საგარაულო გახლავთ 64 წლის განელი კარდინალი, წმინდა ტახტის „სამართლიანობისა და მშვიდობის“ საბჭოს თავმჯდომარე პეტრე, ანუ პეტრე ტარქსონი.

ერთმა ინტერნეტმომხმარებელმა ისიც კი დაპოსტა, ბენედიქტე XVI იმიტომ გადადგა, რომ შანსი ჰქონოდა, სამყაროს დასასრული საკუთარი თვალით ენახათ :

თუმცა ვირტუალური სივრცის რეაქცია უფრო სწრაფი იყო, რომაპაის განცხადებას მყისიერად მოჰყვა შეფასებები რეალურ სივრცეშიც:

— რომაპაის გადაწყვეტილება, რვანლიანი პონტიფიკოსობის შემდეგ უარი თქვას სამოციქულო ტახტზე არაჩვეულებრივად ვაჟაკური და პასუხისმგებლობის გრძობით განმსჭვალული შესტია და მე მინდა, კიდევ ერთხელ დავადასტურო ჩემი დიდი პატივისცემა მისადმი, — განაცხადა იტალიის პრეზიდენტმა ჯორჯო ნაპოლიტანომ.

— რესპუბლიკა მისვალმება რომაპას, რომელიც ასეთ გადაწყვეტილებას ღებულობს, — თქვა საფრანგეთის ტელევიზიით გამოსვლასას საფრანგეთის პრეზიდენტმა ფრანსუა ოლანდმა.

— მან მძიმე გადაწყვეტილება მიიღო, — განაცხადა გერმანიის კანცლერმა ანგელა მერკელმა 11

თებერვალს, – 2005 წელს, როცა იგი რომაადად აირჩიეს, მთელი გერმანია სიამაყით აღივსო, რაკილა ჩვენი თანამემამულე ამდენი ხნის შემდეგ კვლავ ალზევდა წმინდა ტახტზე. ჩემთვის დაუვიწყარი იყო მისი გამოსვლა გერმანიის ბუნდესტაგში 2011 წლის სექტემბერში. თავის სიტყვაში მან ჩამოყალიბა ჩვენი, როგორც პოლიტიკოსების უმნიშვნელოვანესი ამოცანები, – ვემსახურეთ კანონს და ვებრძოლოთ უსამართლობას. ეს ჩვენი პარლამენტის ვარსკვლავური საათი იყო. ჩემთვის მის ამ სიტყვებს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს.

(საინტერესოა, რომ გერმანიის მოსახლეობის თითქმის მესამედი კათოლიკეა. თავად ანგელა მერკელი კი პროტესტანტი გახლავთ.)

ისრაელის პრეზიდენტი შიმონ პერესმა და ისრაელის ასპენაზების მთავარმა რაბინმა იონა მეცგერმა სინანული გამოთქვეს რომაპის გადაწყვეტილების გამო და მადლობა გადაუხადეს მას რელიგიებს შორის კავშირის განმტკიცებასა და ანტიციფიციზმის წინააღმდეგ მიმართული სიტყვებისა და საქმისათვის. ბენედიქტე XVI-მ თავისი პონტიფიკატის განმავლობაში მოახსენა გაეფანტა ის შიში და ეჭვი, რომელთაც ისრაელში შესვლამდე გერმანელი კარდინალი, თანაც პიტლერიუგენდის ყოფილი წევრის რომაადად არჩევას. ისრაელში მოწონებით მიიღეს მის შრომა „იესო ნაზარეტი“, რომელშიც პონტიფიკოსი არგუმენტირებულად უარყოფს ქრისტეს სიკვდილში ებრაელთა კოლექტიურ ბრალს. ოთხი წლის წინათ, როცა მან მიწამინდა მოილოცა, ჰოლოკოსტის მსხვერპლთა მემორიალსაც ეწვია. თუმცა ისრაელში ისიც ახსოვდა, რომ მან გამოთქვა რომაადად პიუს XII-ის კანონიზაციის სურვილი, რომელსაც მეორე მსოფლიო ომის დროს ეჭირა წმინდა ტახტი. გარდა ამისა, ლამის დიპლომატიური ურთიერთობის განწყობამდე მივიდა საქმე, როცა ბენედიქტე XVI-მ ეპისკოპოსის ხარისხში აღადგინა რიჩარდ უილიამსონი, რომელმაც მანამდე სახალხო გამოთქვა ეჭვი ჰოლოკოსტის მასშტაბების თაობაზე.

ბენედიქტე XVI-ის პონტიფიკატი სულაც არ ყოფილა უღრუბლო და უპრობლემო. ჰოლოკოსტთან დაკავშირებული სერიოზული უსიამოვნებები არაფერი იმ კონფლიქტთან შედარებით, რაც რომაადად მუსულმანურ სამყაროსთან მოუვიდა.

2006 წლის 12 სექტემბერს ბენედიქტე XVI-მ რაგენსბურგის უნივერსიტეტში საჯარო ლექცია წაიკითხა გონის როლის შესახებ ქრისტიანობასა და ისლამში. შეეხო იგი წმინდა ომების კონცეფციასაც. მან სხვათა შორის მოიხმო XIV საუკუნის ბიზანტიელი იმპერატორის მანუელ II-ის სიტყვები: „მაჩვენეთ, რა მოიტანა ახალი მუშაობა და აღმოაჩინეთ ისეთ ბოროტ და არაადამიანურ რამებს, როგორცაა მისი ბრძანება, მახვილით გაავრცელონ რწმენა, რომელსაც იგი ქადაგებდა“. და თუმცა რომაადად ორჯერ გაუსვა ხაზი, რომ ეს სიტყვები ციტატა იყო, მის ნათქვამს მწვავე რეაქცია მოჰყვა მუსულმანურ სამყაროში. იქამდე, რომ ისტორიის მისეული აღქმა პიტლერისა და მუსოლინის პოზიციას შეადარეს, ხოლო მის ზოგიერთ გამოთქვებში ჯვაროსნული ომების კენ მოწოდება დაინახეს. ვატიკანის ახალდანიშნულმა სახელმწიფო მდივანმა ტარჩიზო ბერტოლემ ორი დღის შემდეგ ოფიციალურად უარყო რომააპის ლექციის ასეთი ინტერპრეტაცია, ხოლო თავად ბენედიქტე XVI უახლოესი საკვირაო წირვისას, იძულებული გახდა, სინანული გამოეთქვა მის სიტყვაზე მუსულმანური სამყაროს რეაქციის გამო.

ერთ ხანს ბენედიქტე XVI-ს ვინმე სუხანა მიაოლო გადაევიდა. ეს იტალიელი ქალბატონი ზოგმა შემოიღო მიიწია, ზოგმა – ფანტიკოსად, ზოგმა – ტერორისტად. რა თქმა უნდა, ეს არ იყო ალი მეჰმეტ ალჯა, რომელმაც 1981 წლის 13 მაისს წმინდა პეტრეს მოედანზე იოანე-პავლე II-ს ესროლა და რომელმაც უკვე მას შემდეგ, რაც მისი მსხვერპლის შუამდგომლობით სამუდამო პატიმრობიდან გაათავისუფლეს, თქვა, რომ ტერორისტულ აქტში ბულგარული სპეცსამსახურები და საბჭოთა კავშირი იყო ჩარეული. აღჯასთან მართლა რა მოსატანია, მაგრამ იტალიელმა შემოიღო ფანტიკოს ტერორისტმა საკმაო უსიამოვნება მიაყენა ბენედიქტე XVI-ს: ჯერ იყო და, 2008 წელს, საშობაო მისის შემდეგ სენიორა სუხანა რომაადად კენ გაიჭრა და კბენა დაუპირა, მაგრამ მისი მცდელობა დროულად აღკვეთეს. ერთი წლის შემდეგ კი მან მეტი მოახსენა – რომაადად მიეჭრა, ტანსაცმელზე მოქაჩა და ძირს დასცა. თან მის გვერდით მდგარი კარდინალი როუე ერეგარაიც ნამოუბრია. თუმცა ბენედიქტე XVI იოლად გადარჩა, წამოდგა და ღვთისმსახურება გააგრძელა, კარდინანა ერეგარაიც სერიოზულად დაშავდა – მან თქო მოიტეხა. 2010 წლის 13 მაისს (!) ბენედიქტე XVI-მ სუხანა მიაოლო რეზიდენციაში მიიღო და მიუტეხა.

სწორედ იმ ხანად თავის პიკში იყო სკანდალი კათოლიკური ეკლესიის მღვდელმსახურთა შორის პედოფილიის ფაქტების გახშირებისა და გამოაშკარავების გამო. 2010 წლის 10 აპრილს მალტაზე ვიზიტად მყოფი რომააპი შეხვდა მღვდელმსახურთა მხრიდან სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა თავისი „სირცხვილი და მწუხარება“ გამოხატა, ხოლო კარდინალი კონტე დაეგ პორტუგალიაში ვიზიტისას განაცხადა, რომ ცოდვის სათავე თავად ეკლესიის წიაღშია. 2010 წლის 23 აპრილს ბენედიქტე XVI-მ მიიღო ბრიუტეს არქივის კოპიის როუე ვანველიუგეს რამდენიმე, რომელმაც აღიარა, რომ მწიგნობრობის წინ სექსუალური ძალადობა განახორციელა ერთ-ერთ ახალგაზრდა კაცზე თავისი გარემოცვიდან. 2010 წლის მარტ-აპრილში პრესაში გამოქვეყნდა მასალები, რომ თითქოს კარდინალის დროს იოზეფ რატცინგერი პირადად იყო დაკავშირებული პედოფილიის ფაქტების დაშლასთან ბავარიისა და ამერიკის შეერთებულ შტატებში.

ბევრი ექსპერტი პაპის გადადგომის მიზეზს კათოლიკური ეკლესიის კრიზისში და სწორედ იმ სკანდალებში ხედავს, რომლებიც მისი პონტიფიკატის წლებში ვატიკანს დაატყდა თავს და მღვდელთა შორის პედოფილიის ფაქტები მათგან ალბათ ყველაზე მნიშვნელოვანია. მაგრამ ამავე დროს ექსპერტთა ნაწილი ფიქრობს, რომ ბენედიქტე XVI არ არის ის პირი, ვის გამოც დადგინდა იმდროინდელი პაპი ბენედიქტე XVI-ს, ვინცა დადგინდა გამოწვეულია გარდაცვალება. სვლიდან იგი აღარც ქრისტეს მოადგილე იქნება დედამინაზე და აღარც მილიარდობის მიზანმიმართული სამსახური. ვინ იცის, გარდაცვალებაში იქნებ სწორედ რომააპობის დასასრულს წინასწარმეტყველებდა ის იდუმალი დოკუმენტი?

მეორე მხრივ, ვერსია იმის შესახებ, რომ ბენედიქტე XVI-ის გადადგომა გამოწვეულია ეკლესიის წინაშე დიდი პასუხისმგებლობის გრძობითა და ეკლესიის კეთილდღეობაზე ზრუნვით, ვატიკანისთან ერთად წყების აზრით, ერთობ გულზრნველია, რადგან ასეთ შემთხვევაში გამოდის, რომ ყველა სხვა რომაადად ეს გრძობა დაჩაღწეული იქნება და არც ეკლესიის კეთილდღეობაზე უზრუნია.

თითქოს პედოფილია არ კმაროდ, ორიოდე დღის წინათ გამოქვეყნდა პაპის გადადგომის კიდევ ერთი შესაძლო ვერსია. საქმეში ჩახედული ზოგიერთი ვატიკანისტი აზრით, თითქოს რომაადად მას შემდეგ გადაწყვიტა გადადგომა, რაც მას მიაწოდეს ვრცელი დოსიე პომოსესკა-ალის ვრცელი დოსიე პომოსესკა-ალის შესახებ, რომელიც ვატიკანსა და მთელ რომს არის მოდებული. პრესაში იყო ცნობა იმის შესახებ, რომ ეს 300-გვერდიანი მოხსენება, მღვდლების და პრელატების სექსუალური დანაშაულობების ამსახველი ფოტო-დაკვირვებებიდან შემდგომად გამოშვებული დოსიე ერთად რომაადად გასული წლის 17 დეკემბერს გადასცეს კარდინალმა ჯულიან პერანცამ, ჯოზეფ ტომკო და სალვატორე დე ჯორჯომ. პრესასვე ცნობით, ბენედიქტე XVI-მ საბოლოოდ სწორედ იმ დღეს გადაწყვიტა გადადგომა, ხოლო ის დაინდობა დოსიე რომაადად აპარტამენტებში საიმედოდ ჩაკეცა და მეგვიდრეს დაუტოვა თავის ტივიოლად. დრო გამოაჩნეს, მართლა არსებობს თუ არა ამგვარი დოსიე, მართლა მიაწოდეს თუ არა იგი რომაადად დადგინდა წამდელი მიზეზი.

2013 წლის 11 თებერვლის განცხადების შემდეგ ზუსტად ერთი წლის წინანდელი ამბავიც გაიხსენეს. 2012 წლის 10 თებერვლის იტალიურ გაზეთში Il Fatto Quotidiano დაიწერა, რომ თითქოს მომდევნო ერთი წლის განმავლობაში რომაადად მოსალოდნელი იყო თავდასხმა. გაზეთმა გამოაქვეყნა სენსაციური დოკუმენტი, რომელიც კოლუმბიურ კარდინალს კასტროლო იოისს გადაუტყდა ვატიკანის სახელმწიფო მდივნისა და რომააპის პირადი სამდივნოსათვის. დოკუმენტი გერმანულ ენაზეა შედგენილი და 2011 წლის 30 დეკემბრით არის დათარიღებული. მასში, პალერმოს კარდინალის პაოლო რომეოს სიტყვებზე დაყრდნობით, ნათქვამია, რომ პონტიფიკოსს მაქსიმუმ 12 თვის სიცოცხლე დარჩა.

და აი, ზუსტად 12 თვის შემდეგ ბენედიქტე XVI-მ მართლა გადაწყვიტა გარდაცვალება. სვლიდან იგი აღარც ქრისტეს მოადგილე იქნება დედამინაზე და აღარც მილიარდობის მიზანმიმართული სამსახური. ვინ იცის, გარდაცვალებაში იქნებ სწორედ რომააპობის დასასრულს წინასწარმეტყველებდა ის იდუმალი დოკუმენტი?

პაპა ნაცვლიშვილი (გაზრდილობა იმეხა)

© მაცნიერის გახსენება

მოსიარულე სიკეთე

მზნე იჯავისევილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიმართა ცნობილი ენათმეცნიერის ალექსანდრე ლლონტის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საჯარო სხდომა. სხდომის ინიციატორები იყვნენ თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ქართული ენის სასწავლო-სამეცნიერო ინსტიტუტი (სელმდვანელი, პროფესორი რამაზ ქურდაძე) და მასთან არსებული ქართველური ონომასტიკის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი (სელმდვანელი, პროფესორი პაატა ცხადაია).

დეკანმა, პროფესორმა დარეჯან თვალთვაძემ შესავალ სიტყვაში ყურადღება გაამახვილა ალექსანდრე ლლონტის დამსახურებაზე მეცნიერებაში. რამაზ ქურდაძემ კი წაიკითხა მოხსენება მის სამეცნიერო-პედაგოგიურ მოღვაწეობაზე. მრავალმხრივი მეცნიერი ალექსანდრე ლლონტი არაერთი ფილოლოგიური დარგის ფუძემდებელი იყო საქართველოში, რაც ერთხელ აღნიშნეს გამომხვევლებმა. მათი მოხსენებები ეხებოდა იუბილარის მოღვაწეობის კონკრეტულ მხარეებს: ალექსანდრე ლლონტი და ქართული ონომასტიკა (პაატა ცხადაია), ალექსანდრე ლლონტი – ლექსიკოლოგი (გუზაბ გოგატიშვილი), ალექსანდრე ლლონტი როგორც ფოლკლორისტი და სხვა.

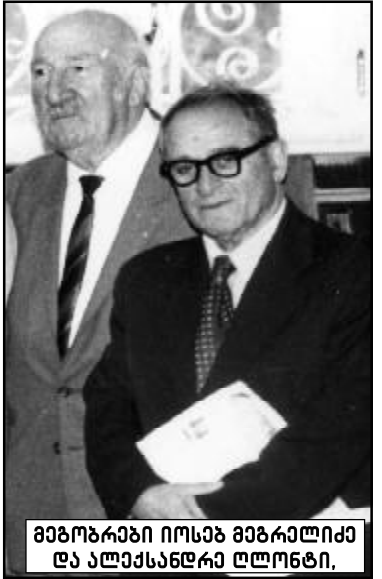
მნიშვნელოვანია ისიც, რომ მომხსენებელმა, იუბილარის სამეცნიერო მოღვაწეობასთან ერთად, ერთხელ გაამახვილეს ყურადღება მის განსაკუთრებულ პიროვნულ ღირსებებზე, მის კაცთმოყვარეობასა და საოცარ გულისხმიერებაზე, მას მოსიარულე სიკეთეც კი უწოდეს.

სამეცნიერო მოხსენებებით გამოვიდნენ პროფესორები: ზურაბ ჭუმბურიძე, თედო უთურგაიძე, მარიკა ჯიქია.

საჯარო სხდომაზე გაიმართა ქეთევან გოდერძიშვილის წიგნის – „ქართველური ანთროპონიმიკის ძირითადი საკითხები“ – წარდგინება. ქალბატონმა ქეთევანმა მონოგრაფია ალექსანდრე ლლონტს უძღვნა, რომელიც მეცნიერთა მიერ აღიარებულია ქართული ანტიროპონიმიკის ფუძემდებლად. ნიგ-

ნი დადებითად შეაფასეს პროფესორმა: დამანა მელიქიშვილმა, პაატა ცხადაიამ, მია კოპაძე-კვეზერელმა და სხვებმა.

სხდომის დასასრულს ალექსანდრე ლლონტის შესახებ მოგონებებით გამოვიდნენ: გორის უნივერსიტეტის პროფესორი შოთა ქურდაძე, ახალციხის უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი მერაბ ბერიძე, ზუგდიდის უნივერსიტეტის რექტორი, პროფესორი თეონა ხუფენია; პროფესორები: ოთარ ქაჯაია, ალექსანდრე ფოცხიშვილი, ალექსანდრე ლორია; ექიმი-პროფესორი ხუტა პაჭკორია.

მემორიალი იოსებ მხარაძის და ალექსანდრე ლლონტის.

დაბოლოს, მოგონებით გამოვიდა ალექსანდრე ლლონტის შვილიშვილი, ფილოლოგის დოქტორი რუსუდან ლლონტი, რომელმაც სახელოვანი ბაბუის ამავი გაიხსენა. განსაკუთრებული ემოცია გამოიწვია იმან, რომ ბავშვობაში, პეტერ-ბურგში ყოფნისას ბაბუა დაძვანდა შვილიშვილები თავისი დიდი მასწავლებლის – ნიკო მარის საფლავზე. ამ ფაქტმა კიდევ ერთხელ წარმოაჩინა ალექსანდრე ლლონტის საგულისხმო პიროვნული თვისება – მოძღვრებისადმი (და, საერთოდ, მოძღვრებისადმი) საოცარი მონივნება და პატივიგება.

თამარ შანიშვილი

დედამინის ზურბზე

მგვიპტის მიჯნა ვილის თავზე მძკარის დროს ავითმდა და ჩამოვარდა საპირუ გურთი: დაიღუპა 19 ტურისტის სულ ატრაქციონზე ოცი ტურისტი მონაწილეობდა, მათთან იყო ერთი მფრინავი. ბურთი დაახლოებით 300 მეტრის სიმაღლიდან ჩამოვარდა შაქრის პლანტაციაში. ინციდენტის მიზეზი შეიძლება გამხდარიყო მონაწილე შლანგი, რომლითაც გაზი მიწნააფებოდა.

ბარლინში ლავროვისა და კირის შეხვედრა: პრესამ გაიგო რაპიტასტინადაფაშო თავდაცვის ჩინიდან შხასაპო გამოსვლი-სა და „საბავშვო პრობლემატიკის“ შესახებ.

ჯონ კერი სერგო ლავროვს პირველად შეხვედრა სახელმწიფო დეპარტამენტის სელმდვანელის რანგში, თუმცა ი თებერვლიდან მათ ორჯერ ისაუბრეს ტელეფონით. მხარეები განიხილავენ მდგომარეობას სირიაში, ვითარებას კორეის ნახევარკუნძულზე, ირანის ბირთვულ პროგრამას და ორმხრივ ურთიერთობებს – დაწყებული რაკეტსანონალმდეგო თავდაცვისა და განიარაღების საკითხიდან რუსეთის ფედერაციიდან ამერიკის შეერთებულ შტატებში ბავშვების შვილობის სიტუაციით დამთავრებული.

პანაღმა პირველად მსოფლიოში გაუშვა ორბიტული ტილის-კოპი ასტრონიომისთვის თვალჭურის სადგინოლად.

თანამგზავრი დედამინის მახლობელი ობიექტებისადმი თვალჭურის სადგინოლად „ნეოსატი“, დედამინის შემოფრენის დროს, ყოველ 100 წუთში მოახდენს კოსმოსური სივრცის სკანირებას მზის მახლობლად ასტეროიდების ძებნისთვის, რომელიც აღმოჩენას სხვა საშუალებებით შეუძლებელია. მის ამოცანაში შედის აგრეთვე ორბიტული „ნაგვისთვის“ თვალჭურის დგენება.

ბარლუსკონის კოალიციაში მემარცხენაებთან 0,4 პროცენტით წააგო და ხელახლა გადათვლას მოითხოვა.

ასეთ უმნიშვნელო სწავლობაზე რეაგირება გამარჯვებულებმაც გააკეთეს. პრემიერი-მინისტრის პოსტზე კანდიდატმა მემარცხენე ცენტრი-დან მიერ ლეოვი ბერსანიმ ფრთხილად შენიშნა: „ყველასთვის ცხადია, რომ ჩვენ აღმოგვიჩინა მეთად დელიკატურ სიტუაციაში. ვიმოქმედებთ მთელი პასუხისმგებლობით ქვეყნის ინტერესებისთვის“.

სტუდია

თბილისი 16-წლამდეოთა ოლიმპიადას უმასპინძლებს

საქართველოს დედაქალაქში სტუდენტთა იმეოფებოდა ფიდეტს პრეზიდენტი კირსან ილიუშინი...

ლაზა დიღია

რაგბი

„აიამ“ „ლელო“ დაალელოვა

საქართველოს მორაგბეთა ეროვნულ ჩემპიონატში „ლელო“ ერთბაშად...

ბით წარმართა, რამდენჯერმე ჯარიმის დარტყმის უფლებაც მოიპოვეს...

ნუთხე ზუსტი საჯარიმო დარტყმით ანგარიშშიც გახსნეს...

ბის“ ორთაბრძოლა გადაიდო. სატურნირო მდგომარეობა: „ლელო“ - 57 (389-183)...

გივი გაგუა

სანთელი

სერბო კურკუპი

გაისად მისთვის 60 წლის იუბილე უნდა მიგველოცა...

დასანანი, რომ ამიერიდან ფართო დიპლომატიის მოღვაწე სერგო კურკუპს წარსულ დროში მოვიხსენიებთ...

ქურალისტური ბაგოპიების საბანტო „ლო ლა სიმრსე“

ჭილაოვა

„კლასიკოსების“ რვა ჯილდო

უნბრულ სომბათებში ბერძნულ-რომაული სტილით მოჭიდავეთა გრან-პრი გათამაშდა...

ში ბალაჰ კიში დაამარცხა (1:0, 1:0) და კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდა...

მაშ ლორინთან დათმო. დამამ-შვიდებელ ჯგუფში დავითაიამ იოლად დაჯაბნა ტემიროვი...

სომბათებში კიდევ ერთი ფინალისტი გვყავდა - მიმენონოსანი გურამ ფერსელიძე...

ლემსო ცინცაძე

სიტუაცია

პარაღონა იტალიის საგადასახადოსთან 50 მილიონზე დაპირდა

ლიბანდარული არგენტინელი ფეხბურთელი დიეგო მარადონა იტალიაში ჩავიდა...

ხადო უწყების წარმომადგენლებს, რომლებიც 20 წელია ფეხბურთელს დევნიან...

გიორგი შოთაძე

ინტერნეტიდან

რა საჭიროა „შმოტკები“?

საქართველოში რადიოსადგური RSA ტრადიციულად აწვობს ციფრით რბოლას...

1000-ევროიანი სოლიდური ფულადი ჯილდოსათვის ტრუსებში, მუზარადებსა და ყელიან ფეხსაცმელებში გამოწყობილი 12 ქალი და 13 ვაჟი იბრძოდა...

ვიტალი ჯაფარიძე

100 გლეჯი

„100 სანარმო“ გახსნის ინიციატივა მაშინდელი პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა ჯერ კიდევ 2007 წელს, გრემში ჩატარებულ სხდომაზე გაახმოვანა. მან თქვა, რომ საქართველოს ეკონომიკის განვითარებისა და მოსახლეობის დასაქმების თვალსაზრისით, აღნიშნულ პროგრამას უდადესი მნიშვნელობა ენიჭებოდა. პრეზიდენტის განცხადებით, პროექტის მიღმა მთავრობის არც ერთი წევრი არ უნდა დარჩენილიყო. მისი განხორციელების პასუხისმგებლობა ხელისუფლების ყველა წარმომადგენელს თანაბრად უნდა ეკისრა.

სააკაშვილი დეტალურად განმარტავდა პროგრამის მნიშვნელობას და არსს: „ეს არის პროგრამა, რომელიც განხორციელების შემდეგ სოფლის მეურნეობის პროდუქტების გადამამუშავებელი ასი ახალი საწარმო შეიქმნება. ეს არის პროგრამა,

მოების გახსნა ხელისუფლებისთვის ისევე აქტუალური გახდა. დაიწყო კომუნისტური ეპოქისათვის დამახასიათებელი ახალი საწარმოების გახსნის საზემოცვრემონიალებზე წითელი ლენტების გაჭრა და მომავლის იმედინი დაპირებების გაცემა. ოფიციალურად გაცხადდა, რომ 2007 წელს უკრაინული კომპანია „იაბლოჩინო“ მიერ გურჯაანის რაიონის სოფელ ჩალაუბანში ხილის გადამამუშავებელი კომბინატის ასაშენებლად ხელმონერილი ხელშეკრულება ძალაში რჩებოდა. კახეთის იმჟამინდელი გუბერნატორი გიორგი ლვინიაშვილი ადგილობრივებს ჰპირდებოდა, რომ უკრაინელებს 2007 წლიდან კომბინატის მშენებლობაში ჩადებული ჰქონდათ 12 მლნ ევროს ინვესტიცია და საწარმო, რომელიც დღე-დღეზე შევიდოდა ექსპლუატაციაში, 200-300 ტ. ხილს გადამამუშავებდა ყოველწლიურად, თუმცა, ადგილობრივები ვერ ხედავდნენ. როგორც „დღე-დღე“

პრობლემას მოუხსნიდა და მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებდა მათ სოციალურ და ეკონომიკურ პირობებს.

სპეციალისტთა განმარტებით, „100 სანარმო“ იდეა მისასაღებელი იყო. ეს ხელს შეუწყობდა საქართველოში ბოსტნეული კულტურების წარმოების გაზრდას, რისი უდიდესი პოტენციალი ქვეყანას გააჩნია. იგივე ექსპერტები თვლიან, რომ ინიციატივა დაბლოკეს სახელისუფლებო წრეებმა, რომლებიც უცხოეთიდან ჩვენთან ბოსტნეულის შემოტან ფირმებსა და პირებს ლობირებდნენ, ეკონომისტთა გათვლებით, დღესათვის საქართველოში ადგილობრივი ბოსტნეულის წარმოება და, შესაბამისად, ექსპორტიც მნიშვნელოვნად ჩამორჩება იმპორტს.

იყო ისეთი ფაქტები, როდესაც სააკაშვილის გულის მოსაგებად და სრულიად საქართველოს მოსახლეობისათვის თვალში ნაცრის შესაყრელად პროექტის ფარგლებში ხსნიდნენ ძველ, მიტოვებულ და უმოქმედო საწარმოებს, რომლებსაც ხელისუფლება ახალგაზრდებს ასაღებდა. თელავში პეტრე ცისკარიშვილმა ტელევიზიების თანდასწრებით დიდი ზარ-ზეიმით „გახსნა“ საკონსერვო ქარხანა, რომელიც კარგა ხანი მიტოვებული და გაძარცვულია, ხოლო დირექტორი ნინა ხელისუფლებამ არც ისე დიდ ხნის წინათ დააკავა — აცხადებდა „თავისუფალი საქართველოს“ კახეთის წარმომადგენელი გიორგი მოსიაშვილი.

ეკონომისტები, ექსპერტები, სპეციალისტები „100 სანარმო“ პროექტს თავიდანვე ბლეჯად მიიჩნევდნენ. მათი განცხადებით, საწარმოს გახსნისთვის საჭირო საბრუნავი თანხა, საკრედიტო რესურსი, საგადასახადო პოლიტიკის შეცვლა, აგრეთვე, ადგილობრივი მწარმოებლებისა და იმპორტიორებისათვის თანაბარი უფლებების მინიჭება. ყველა ამ კომპონენტის არარსებობის გამო სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ ვერ შეძლო პროექტის განხორციელება, — აცხადებენ საქმეში ჩახედული ადამიანები. დღეს სააკაშვილი და მისი წარჩენები საზოგადოებასთან აპელირებენ, რომ ივანიშვილი და მისი გუნდი 5 თვის განმავლობაში ვერ არ ასრულებს მოსახლეობისათვის გაცემულ დაპირებებს. ამას გაჰყვითან ისინი, რომლებმაც დაანაპირვე 5 წელიწადში (კონკრეტულ შემთხვევაში, თორემ 9 წლის განმავლობაში) ვერ შეასრულა.

პროტესტი
აქცია ჩინურ კომპანია „ხუალინთან“

აბსტიმუმი გლეხებს ხომ ჩამოართვეს მინები და წართვეს მუშაონის უფლება? ხომ ჩამოიფანეს ჩინელები და ინდოელები? და დღეს ისინი დედოფლისწარმოში ჯგუფჯგუფად დადიან, ზოგი ტრანსპორტით, ზოგი ფხით და სქელტანიანი ინდური რელიგიის ლიტურატურას ასყიდებენ ადგილობრივ მოსახლეობას, ბევრსაც ჩუქნიან

საპროტესტო აქცია გაიმართა. მომიტინგეები ეკონომიკის სამინისტროს მიერ ჩინურ კომპანია „ხუალინთან“ წლების წინათ გაფორმებული ხელშეკრულების განსაჯაროებას, საჯარო რეჟიმის გამკაცრებას და საქართველოში შრომითი მიგრანტების შემოსვლის აკრძალვას მოითხოვდნენ. აქციის ორგანიზატორთა თქმით, საზოგადოებას უფლება აქვს, იცოდეს, იგეგმება თუ არა თბილისის ზღვის მიმდებარე ტერიტორიაზე აშენებულ საცხოვრებელ სახლებში ჩინეთის 126 ათასი მოქალაქის ჩასახლება. ამ მოთხოვნებით ორგანიზაცია „ეროვნული ფრონტის“ წევრები აქციის ორგანიზებას ისევ გაგმავენ, თუმცა, როდეს — ზუსტი თარიღი ამ ეტაპზე უცნობია. ამასობაში ფეხსუბზე გავერცელა ასეთი პოსტი:

„ვინც ქართველების გაჭირვებით ისარგებლებს და ჩვენს მიწებს უცხოელებს მიჰყიდის, ის და მისი მოდგმა შეჩვენდეს და ეკლესიის წიგნში ჩაინეროს, როგორც სამშობლოს მიწის გამყიდველი და გამოცხადდეს ერის მოღალატე“, — შეგობრებო, ყველაზე გადინერეთ ეს ფოტო და კომენტარებში ყველგან ჩაურთეთ, რომ გამოცხადდეს საზოგადო პროტესტი — ჩვენს მიწებზე უცხოტომელების მასობრივად ჩამოსახლებისა და საარჩევნო ხმის უფლებით დამკვიდრების გამო.

ნატ ნიკლაძე

საინტერესოა, თავიანთ ქვეყანაში ინდოელები მოგვცემენ უფლებას, ჩვენი — ქრისტიანული რელიგია ვიქცადოთ და ლიტურატურა გავავრცელოთ? ასეთ ტექსტებს ფეხსუბზე ხშირად შეხვდებით. საქართველოს მოსახლეობას სერიოზულად აზოგოთებს უცხოელებზე მინების მიყიდვის ფაქტები და პროტესტს გამოსატავს ამ ტენდენციის წინააღმდეგ.

ინფორმაცია

არამღვრალი აზინი მარტის დასაწყისში შენარჩუნდება
საბარტომილოში არამღვრალი აზინი მარტის დასაწყისში შენარჩუნდება
და პროტონობის ცენტრიდან სვეტლანა ნიორაძე იტვირინდება.

მისი ინფორმაციით, ხვალ გამოიდარებს, თუმცა, 28 თებერვლიდან საქართველოს მასშტაბით, მოსალოდნელია ნალექი ნვიმის სახით, ხოლო პირველი მარტიდან ტემპერატურა კიდევ უფრო დაიკლებს და წვიმა შენარჩუნდება. დასავლეთ საქართველოში დღეს მოსალოდნელია 18 გრადუსი სითბო, ხოლო აღმოსავლეთში — 10 გრადუსი სითბო. რაც შეეხება თბილისს, დედაქალაქში დღეს სინოპტიკოსები მცირე ნვიმასა და ნილს პროგნოზირებენ.

საკაშვილი ივანიშვილისგან დანაპირების 5 თვეში შესრულებას ითხოვს, როცა თავისი... 5 წელი ვერ შეასრულა

მა, რომელიც საშუალებას მოგვცემს, ჩვენი გათვლებით რამდენიმე ათწლეული და, შესაძლოა, ასეულობით ათასი საქართველოს მოქალაქე დავასაქმოთ. თითოეული სანარმო, სადაც მინიმუმ 200 ადამიანი იმუშავებს, რამდენიმე ათას ადამიანს დასაქმებს მონოდების სფეროში. თუ ისეთივე მონოდებითა და სქემით ვიმუშავებთ, როგორც რადიკალური რეფორმების მხრივ ვიმუშავებთ, დამატებით მინიმუმ ასი ათასი საშუალო ადგილის შექმნა შეგვიძლია სოფლის მეურნეობის სფეროში და აგროსამრეწველო კომპლექსში, — აცხადებდა მაშინდელი პრეზიდენტი.

დრო გადიოდა, სააკაშვილის პროექტს კი ფრთები არ ესხმოდა და რეალობად არ გარდაქმნებოდა. მიზეზი ნაცვებს მრავლად ჰქონდათ. საწარმოების გაუხსნელობა 2008 წელს აგვისტოს ომს დაბრალდა, 2009 წელს კი — მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისი. 2010 წელს დაიწყო სანარმოების გახსნა. თითქმის ყოველთვე სააკაშვილი და მისი მთავრობის წევრები ახალ სანარმოს მკვეთს ან ბანერს ხსნიდნენ. სრულიად მოულოდნელად 2011 წელს ხელისუფლებამ დაკარგა ინტერესი ახალი პროგრამის მიმართ და მასზე საუბარი არაპოპულარული გახდა. ასევე მოულოდნელად, მაშინდელი პრეზიდენტის სურვილისაგან, 2012 წელს დასაქმების გასაზრდელად და უცხო ქვეყნების უცნობ პირებზე სოფლებისათვის ჩამოერთმეულ გაყიდულ მიწებზე სანარმოების

ზე“ გასაშვები ქარხნის კონტურებს, ასევე უკრაინულ ინვესტორებს. არ ჩანან მთავრობის მიერ დაპირებული ყაზახის, ჩინელი, პოლანდიელი და ა. შ. ინვესტორები, ბიზნესგეგმები და დანებული სამუშაოები.

ნაცები მოსახლეობას ჰპირდებოდნენ, რომ „100 სანარმო“ პროექტი მარნეულსა და გორში პომიდვრის გადამამუშავებელ მცირე საწარმოებს ააშენებდნენ. რისი შედეგობითაც ადგილობრივი ბოსტნეული და მისგან წარმოებული პროდუქტი 80 პროცენტით ჩანაცვლებდა იმპორტულს. ასევე შეუსრულებული დარჩა დაპირება სამცხე-ჯავახეთის, კახეთის, ქვემო ქართლის, შიდა ქართლისა და იმერეთის რეგიონებში 175 ათასი დოლარის ღირებულების 6 აგროპროექტის განხორციელების თაობაზე. მთავრობის დაპირებით უნდა მომხდარიყო ეკოლოგიურად სუფთა და ხარისხიანი ყველის, თაფლის, ხორცისა და ბოსტნეულის წარმოება-გაყიდვა.

„ვარდოსნები“ პროექტის ფარგლებში იმასაც გეპირდებოდნენ, რომ 2009-2010 წ. უნდა შექმნილიყო ზეთისხილის სანარმო. ასევე უნდა შექმნილიყო ცხვრის ხორცის გადამამუშავებელი წარმოება.

„100 სანარმო“ პროექტის ფარგლებში კახეთში 5 ხილის გადამამუშავებელი საწარმოს შექმნა იყო დაგეგმილი. მთავრობის ინფორმაციით, ეს პროექტი კახელებს ხილის ჩაბარების

ზაზა ბილინიძე
P. S. აღსანიშნავია, რომ მიუხედავად პროექტის ჩავარდნისა, სააკაშვილმა ღირსების ორდენებით დააჯილდოვა „100 სანარმო“ ინიციატორები და ორგანიზატორები.

ჩვენი კარგადინი

მხოლოდ ანალიზი საქმარისი არ არის
800საბრითი, გეთავყა, ნუთუ ყოველთვის ცუდი იმუნოლოგია არის სერიოზული დაავადების მაჩვენებელი? და, საერთოდ, როგორ ავიმალლოთ იმუნიტეტი?

ვიმუნიტეტი რუბინიძე, თბილისი
გვიპასუხებს იმუნოლოგი, პროფესორი თინათინა ჩაჩუა:
— თუ იმუნოგრამა აფიქსირებს იმუნიტეტის დაბალ მაჩვენებლებს, ადამიანი კი თავს ნორმალურად გრძობს, მკურნალობა საჭირო არ არის. ორიენტაცია უნდა ავიღოთ არა ციფრებზე ანალიზში, არამედ იმაზე, თუ როგორ მიმდინარეობს დაავადება. მაგალითად, ნორმიდან იმუნოლოგრამის მაჩვენებლების გადახრის ერთ-ერთი ვარიანტია ევრეთ წოვებული ტრანზისტორული მეორადი იმუნოდეფიციტი. ის შეიძლება გამოჩნდეს და გაქრეს ეპიზოდურად, სხვადასხვა ვითარების შესაბამისად. ამიტომ დიაგნოზის დაფუძნება მხოლოდ ანალიზზე არ შეიძლება. საჭიროა, როგორც მინიმუმი, ორი გაზომვა — 2-3 კვირაში ინტერვალით.

ამავე დროს ყოველი ადამიანისთვის თავად იმუნოგრამის მაჩვენებლები ინდივიდუალურია. ამიტომ, ჯერ უნდა მიდინდეს კლინიკური სიმპტომები, და მხოლოდ შემდეგ — გაზომვა. მხოლოდ ქრონიკული ინფექციური ან თბითი პროცესის არსებობა, რომელიც ძნელად ექვემდებარება

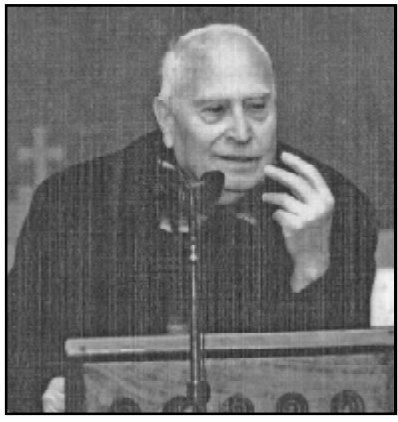
დებარება სტანდარტულ მკურნალობას, არის მეორადი იმუნოდეფიციტის ძირითადი კლინიკური გამოვლინება და მაჩვენებელი იმუნიტეტის სტიმულირებისთვის.

ბალზამი „კიმი“ გასივისა და ბალინი დროს
სწორად ვცვივდები, ამიტომ გთხოვთ, დაწვრილებით ამისნაო, შეიძლება თუ არა როგორმე უკვე პირველი სიმპტომების დროს თავი დაავადწიო გაციებით დაავადებებს? მარინა დელონტი, ასალციხე

გვიპასუხებს პროფესორი თინათინა ჩაჩუა:
— გაციების პირველი სიმპტომების დროს რეკომენდებულია გამოიყენოთ ბალზამი „კიმი“. ძილის წინ მიიღეთ ცხელი აბაზანა ან ცხელი შხაპი და დაიბლიეთ ზურგი, მკერდი და ტერფები ბალზამით „კიმი“, შეიფუთეთ, ჩაიცვით შალის წინდები და — თბილი საწოლისკენ. სურდოს დროს ბალზამ „კიმი“ ისვამენ ცხვირის ფუძიდან შამპორული ილღებისკენ, ოღონდ აკურატულად, რომ თვალში არ მოგვადგეს. „კიმის“ შემადგენლობაში შედის ევკალიპტისა და პიტინის ნატურალური ეთერზეთები, აგრეთვე, ქაფური, ის ძალიან მიესადაგება ინჰალაციას. ნამალი „კიმი“ ბალზამი რეკომენდებულია მოზრდილთათვის და ბავშვებისთვის 5 წლიდან სიმპტომატურ საშუალებად

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

გილოცვა

პატიოსნებისა და პროფესიონალიზმის ეტალონს, მაღალი ზნეობით, დიდ-სულოვნებით, თავმდაბლობით გამორჩეულ პიროვნებას, ჩვენი ეროვნული მონაპოვრის დიდ ქომაცს, მეცნიერ-მკვლევარს, უანგარო მამულიშვილს, მეგობარს, რაჭის ჭეშმარიტ მკვიდრს, ოჯახის შვილს ბატონ ლევან ზრუშიას ვულოცავთ დაბადების 80 და სამეცნიერო-მედიკოლოგიური მოღვაწეობის 50 წლისთავს, ვუსურვებთ ჯანმრთელობასა და დიდხანს სიცოცხლეს. ნიკორწმინდის მაღლი გვარავლეთი თქვენ და თქვენს ოჯახს. უფალმა შეგაძლებინოთ ბევრის გაკეთება ქვეყნისა და ერის საკეთილდღეოდ.

რაიონ ჩხიტი, გონდო კალანდარი, ელდარ გუგუშვილი, ინეზა მამია, თამაზ ბიბილაძე, მადია თაყაიშვილი, რაიონ გორდონიანი, მანანა ბიბილაძე, გელა საბითაძე, გურამ ჟორდანიანი, ზურაბ ჭუმბურიანი, ოთარ ჯანელიძე, ანტონ სიძინაძე, ბიორგი სარაჯიშვილი, თამარ ლომიძე, ელდარ ნადირაძე, ვახა გოგიანიანი, ანტონ გიგიაშვილი, ნოდარ ჩხატარაიანი, ოთარ შორაძანი, ავთანდილ არაბული, გურამ თახჩიაშვილი, ბიორგი გაბუნია, ოთარ კირვალიანი.

თავის მოვლა

როცა შედეგი „სახეზეა“

ზომოდრომით, მით უმეტეს ზამთარში, სახის ჯანმრთელი ფერით, დიდებული თმებით და თვალისმომჭრელი ღიმილით ბევრი ქალბატონი ნამდვილად ვერ დაიტრიალებს. ამ ვითარების გამოსასწორებლად მათ სწორად შერჩეულ მენიუს დახმარებით შევთავაზებთ.

კანისთვის

ცოცხალი კანისა და ბინებში ზედმეტად მშრალი ჰაერის გამო, კანი აქერცვლას იწყებს, ქუჩასა და სახლში ტემპერატურათა სხვაობის გამო კი შეიძლება სისხლძარღვთა ვარსკვლავები გაჩნდეს. როგორ შეიძლება ამ პრობლემის გადაჭრა? თმისთვის.

თმისთვის. მისი ცხიმოვანი ჯიშები შეუცვლელ ცხიმოვან მჟავებს ომეგა-3-ს შეიცავს, რომლებიც კანის ლიპიდური შრის შენარჩუნებას უწყობენ ხელს და ტენს ინახავენ. ოღონდ გაითვალისწინეთ, რომ გახურებისას ცხიმის მჟავები იშლება, ამიტომ საიმი-სოდ, რომ სიცივეში კანს სათანადოდ მოუაროთ, მის მოსაველეად მხოლოდ თევზის ისეთი სახეობები გამოგადგებათ, რომლებიც თერმულად არ მუშავდება — ესაა სუში, ქაშაყი და სხვ.

წლიანი ექსპერიმენტი ჩაატარეს, რომელშიც მონაწილეობა 20 წელს გადაცილებულმა და უფრო ასაკოვანმა 15 ათასზე მეტმა მოხალისემ მიიღო მონაწილეობა. სპეციალისტებმა ექსპერიმენტის ყველა მონაწილის გასტრონომიული პრობლემები შეისწავლეს და დაადგინეს, რომ გოგრა ნონის შემცირება უწყობს ხელს. განსაკუთრებით დადებითად კი ეს ბახჩეული ქალის ნონის შემცირებაზე მოქმედებს. კერძოდ,

ქალბატონებს, ვინც გოგრას კვირაში სამჯერ მაინც მიირთმევდნენ, ნონის კლების მყარი ტენდენცია შეინიშნებოდა.

ნიანსი. ამ ბალანსი ღირსეულად დაიმსახურა მთელი მსოფლიოს დიეტოლოგთა პატივისცემა. საქმე ისაა, რომ ნიანსური ნივთიერებათა ცვლის გამაუმჯობესებელი, ასევე ისეთ ნივთიერებებს შეიცავს, რომლებიც ხელს უშლიან ცხიმების დაგროვებას. სწორედ ამიტომ, რომ ნიანსური გახდომის დიეტების შემადგენლობის აბსოლუტურ უმრავლესობაში შედის.

კაბილიანობის

ზომოდრომა და ზამთარი — უახიათობის ხელის შემწყობი პერიოდებია, მაგრამ უგუნებობის დაძლევის თავისუფლად შეძლება, თუკი თავსაც გაუღიამებთ სოღამე და გარშემო მყოფებსაც. მეცნიერებმა დაადგინეს: დაძაბული, არა გულღია

ღიმილიც კი სტრესის დაძლევისა და სასიათის გამოსწორებაში დაეხმარება. საიმისოდ კი, რომ ღიმილი ყოველთვის ლამაზი გქონდეთ, ნუ დაივიწყებთ და მენიუსში სწორ-სწორად შეიტანეთ სოღამე:

ვაშლი. სტომატოლოგები გვარწმუნებენ, რომ ვაშლი კბილების ემალის ფერს აუმჯობესებს, კბილებს შუა სივრცეებს ასუფთავებს და კარიესის გამომწვევ მიკრობებს ებრძვის.

სიმინდი. ქაბილიანობა, მაგარი და ჯანმრთელი კბილები, რომლებიც ლათინოამერიკელთა უმრავლესობას აქვს — საჭმელად ტრადიციული სიმინდის მოხმარებას უნდა მივანეროთ, რომელიც მცენარეული წარმოშობის კალციუმიცაა მდიდარი.

თმისთვის

ძუძუები და თმისთვის მნიშვნელოვანი ნივთიერებები. როგორც ჰაერს აშრობენ, ჩვენს თმებზე საკმაოდ ცუდ ზეგავლენას ახდენენ. ამიტომ გირჩევთ მაგიაზე მუდამ იქონიოთ:

საძინების ღვინო. იგი ბევრ რკინას შეიცავს, რომლის დეფიციტი თმის წვერებს მშრალს და მყიდვს ხდის. ღვინოს დიდხანს წვა არ ღირს — ხანგრძლივი კულინარიული დამუშავების შედეგად იგი არა მარტო გემოს, არამედ სასარგებლო თვისებებსაც კარგავს.

ნიანსი. ის ბევრ სპილენწს შეიცავს, რომელიც თმის ელასტიურობის შესანარჩუნებლად აუცილებელია. მაგრამ, გახსოვდეთ, რომ თუკი ნონის მომატება არ გინდათ, დღეში 30 კაკალზე მეტს ნუ მიირთმევთ.

ლალი სუნდაძე

ჩვენი პრესდაიჯესტი

„19 აპრილს სააკაშვილი პარლამენტს დაითხოვს“

— დარწმუნებულია „ქართული დასის“ ლიდერი ჯონდი ბალათურია, — მთავრობა შეიძლება უფრო ადრეც დაითხოვოს, 19 აპრილს კი პარლამენტის დათხოვნას გეგმავს. ის, რომ ამით ეს აზრი თავში აქვთ, ყოველ შემთხვევაში, ამით რომ ცდილობენ ახალ მთავრობასთან ვაჭრობას, ამ ინსტრუმენტის გამოყენება არ გამოყენებით, ეს ფაქტია. სამაგიეროდ ითხოვენ ნაქურდალი ქონების შენარჩუნებას. ახალმა მთავრობამ, რა თქმა უნდა, ძალიან მართლზომიერად განუცხადა მათ ცივი უარი ამ საკითხზე. „ახალი თაობა“

ტოტალიტარიზმი და სამორინეობი იხურობა?

პარლამენტის თავმჯდომარის სახელზე შესული პეტიცია, რომლის ავტორები სათაბაშო ბიზნესის აკრძალვას ან მაქსიმალურად შეზღუდვას ითხოვენ. პეტიციას ხელს აწერენ როგორც არასამთავრობო, ისე პოლიტიკური ორგანიზაციების წარმომადგენლები. კაბინოების შესაძლო დახურვაზე ცოტა ხნის წინათ თავად პრემიერი ბიძინა ივანიშვილი საუბრობდა. თურქულ მედიაში ივანიშვილმა სწორედ სათაბაშო ბიზნესის „სამარცხვინოობაზე“ და მისი აკრძალვის აუცილებლობაზე ისაუბრა. ვნახოთ, არის თუ არა ეს სწორი ინიციატივა. „ალია“

პოლიტიკური სასამართლო თუ კაბილიანობის სისუსტე?

თბილისის მერის გიგი უგულავას აღმკვეთი ღონისძიების არც ერთი სახე არ შეეფარდა, რასაც ექსპერტთა ნაწილი, როგორც სასამართლოს პოლიტიზირებით, ასევე კაბილიანობის სისუსტით ხსნის. როგორც აღნიშნავენ, პროკურატურის მხრიდან „საქმეების გაფუჭებით“ მთავრობისა და უმრავლესობის იმიჯი შეილახება, პასუხისმგებლობა კი გენერალურ პროკურორს დაეკისრება. „რაიონსი“

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 299-62-77; 599 32-85-76.

კადრი

ანაკლოტავი

— მძიმე, ჩემს ცოლთან ღამის განმავლობაში ცხრაჯერ მაქვს სექსი. მითხარით, ეს კარგია თუ ცუდი? — გეტყვით. ეს მეტისმეტი ტრიაზია.

— ხელისუფლებას ქვეყნის მოქალაქეებს თავის შვილებად თვლის, თავის თავს კი, ბუნებრივია, მშობლად მიიჩნევს.

— ეს მართლაც ასეა. მშობლები ხომ შვილებს იმდენ ფულს აძ-

ლევნ, რომ მხოლოდ სადილისთვის ეყოთ. * * *

საღამოსთვის შევამჩნიე, რომ შარვალი მიჭრებოდა. აი, ვფიქრობ, როგორც იქნა, დადგა გახდომის ნანატრი დღე მერე კი შევამჩნიე, რომ ტყუილად გამხარებია — თურმე ღილი ამძრობია.. * * *

ძალი მსოფლიოში ყველაზე ჭკვიანი არსებია თავის ტვინს მხოლოდ უკიდურესი საჭიროებისას ძაბავს, მამაკაცის ტვინს კი მუდმივად დაძაბულს ამყოფებს.

საქართველოს რესპუბლიკის გამოცემები. შპს „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი. ტ: 599 79-76-79. შპს „ახალი საუკუნე“ იბეჭდება „კოლორში“ (რკინიგზის ჩიხი, № 20).